

FULLINFORMATIU

COL·LEGI D'EDUCADORES I EDUCADORS SOCIALS DE CATALUNYA

ESTIU
2019

88

SUMARI

FULL INFORMATIU

ESTIU 2019 | núm. 88

3 | PRESENTACIÓ

Miquel Rubio

4 | TEMA DESTACAT

La situació de les persones amb dependència a Catalunya

Revisant la llei de dependència: drets, cures i comunitat

Plataforma en defensa del dret a l'atenció de les persones en situació de dependència

10 | COL·LEGI

DONEM VEU ALS COL·LECTIUS: Entrevistem un mediador, en Chema Santiago

DISCURS ÈTIC I PRÀCTICA PROFESSIONAL: Supervisió i ètica en l'acció social

Treballem per la infància i l'adolescència de manera transversal i multidisciplinària

AL CEESC ENS HEM PRONUNCIAT: Abril-Juny 2019

#DiaES 2019. La nostra energia és la nostra força

Sistema de protecció a la infància i l'adolescència

DEFENSA DE LA PROFESSIONI: Observatori de la realitat sociolaboral de l'Educació Social

Treballem per la infància i l'adolescència

20 | OPINIÓ

La supervisió, més que una eina

Educació social i robòtica social

26 | DOSSIER PROFESSIONAL

EXPERIÈNCIA PROFESSIONAL: Unitat de Referència del Trastorn de l'Espectre

Autista (URTEA) de l'Hospital Clínic

TASTETS DE LLENGUA: Principisme o principalisme?

Nou servei d'assessorament jurídic

El dret de protecció internacional i l'acollida a Barcelona

AL BLOG DEL CEESC

PUBLICACIONS D'INTERÈS

DESCOMPTES COMERCIALS

33 | MIRADES

L'EDUCADORA SOCIAL MISTERIOSA: "Coses que vosaltres mai creuríeu..."

VIST A LES XARXES

34 | ACTIVITAT COL·LEGIAL

Jornada: L'Educació Social a l'escola

Si no penses, d'altres ho faran per tu

Vols exposar al CEESC?

II Jornada de Serveis Socials Bàsics de les Terres de Lleida

Els vídeos guanyadors dels premis RetinES 2019!

40 | AGENDA

Catàleg de Formació Tardor

Agenda d'activitats

Edita:

**Col·legi d'Educaores i
Educaores Socials de
Catalunya (CEESC)**

Aragó, 141-143, 4a planta.
08015 Barcelona
Tel. 93 452 10 08
Fax. 93 518 30 54

Redacció: comunicacio@ceesc.cat

Disseny i maqueta: Jordi Sales Roqueta
Il·lustracions: Jordi Sales Roqueta

Impressió: Codipre Arts Gràfiques, SL.
Sabadell
Dipòsit Legal: B-20441/91
ISSN: 1888-4725
Revista periòdica

**El Col·legi no es fa responsable de les opinions que
no han estat emeses directament pel Col·legi en
les seccions que li pertocuen, ni del contingut dels
articles que no hagin estat directament
organitzats pel CEESC.**

En conveni amb:

**Diputació
Barcelona**

MIQUEL RUBIO

Educador social. Col·legiat 10160.
Membre de la Junta de Govern del CEESC.

Teniu a les mans el *Full Informatiu* que el CEESC presenta a l'entrada de l'estiu. Hi trobareu un grapat d'articles, reflexions i activitats de les quals podreu gaudir en la canícula que s'acosta. Però, en aquesta ocasió, abans dels escrits de les persones a les quals s'ha convidat a participar, algun membre de la Junta de Govern del CEESC us oferim unes línies en què comentem un poc com va el dia a dia de l'educació social.

La tasca al Col·legi implica reunir-nos amb els companys, analitzar les notícies relatives a l'educació social que es van generant a Catalunya, conèixer noves experiències portades a terme en qualsevol indret, reunir-nos amb altres agents socioeducatius i, com no, donar resposta a les vostres inquietuds.

Al llarg d'aquest curs hem portat a terme nombroses activitats, totes elles molt interessants i, sobretot, profitoses, en què pense que el CEESC ha tingut una participació molt activa i de les quals us done unes pinzellades:

- Continuem reivindicant la incorporació de les professionals de l'educació social als centres educatius.

- Exigim una acollida de qualitat per als menors d'edat migrants que inclogui projectes socioeducatius i comunitaris que es desenvolupin amb els professionals adequats, en contraposició a propostes únicament assistencials.

Hem estat agents potenciadors de la Plataforma en Defensa del Dret a l'Atenció de les Persones amb Dependència, de la qual podreu llegir més informació en les següents pàgines.

Però encara queda molt camí per fer!

Com veieu són moltes idees, molts projectes i poc de temps, perquè el ritme quotidià dificulta trobar espais de reflexió i ens impedeix, en ocasions, participar en tot el que voldríem. Per això aprofiteu l'ocasió per convidar-vos a participar amb el CEESC en la mesura de les vostres possibilitats.

Feu-nos arribar les vostres necessitats, suggeriments i inquietuds, animeu-vos a participar activament, comenteu-nos com podríem millorar... Tots junts tindrem la força per fer sentir la nostra veu en defensa de la dependència, amb joves i infants, amb els sindicats per la defensa dels drets dels treballadors i treballadores... Participem! Construïm!

Molt bon estiu i fins al setembre! ●

LA SITUACIÓ DE LES PERSONES AMB DEPENDÈNCIA A CATALUNYA

El passat 14 de maig, el Col·legi Oficial de Treball Social, els sindicats CCOO i UGT i el CEESC vam presentar a Barcelona la Plataforma en Defensa del Dret a l'Atenció a les Persones amb Dependència.

El principal objectiu de la Plataforma és reclamar que es compleixi la *Llei 39/2006 de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència*, greument infradotada des de les retallades de 2012. L'incompliment d'aquesta llei impedeix garantir els drets tant de les persones usuàries i les seves famílies, com dels treballadors i treballadores del sector. També reivindicuem que s'ha de posar fi a la precarització d'un sector altament feminitzat, en què mai no s'ha tingut en compte la labor social que s'hi realitza.

En aquestes pàgines trobareu les dades més rellevants sobre la situació actual de la dependència a Catalunya, proporcionades pel sindicat UGT; la visió d'una educadora social del sector i, finalment, el Manifest fundacional de la Plataforma.

Dades de gestió i aplicació de la *Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les persones en Situació de Dependència (LAPAD)* a Catalunya

L'administració no informa ni facilita el seguiment de les dades -disperses i insuficients- per poder analitzar la gestió i l'aplicació de la LAPAD. Hi opacitat i poca transparència i, a més, les dades extretes no són coincidents entre administracions (Generalitat i Imserso).

El 2018, hi havia a Catalunya 74.432 persones en situació de dependència a l'espera de rebre una prestació o servei (segons dades IMSESO, abril 2019). (el 2017, n'hi havia unes 84.000, 10.000 persones més).

És la comunitat autònoma amb el percentatge més elevat de persones amb dret a prestació, però que encara no en reben cap (un 32,3%, quan la mitjana estatal és del 19,1%).

És una de les comunitats autònomes amb més prestacions econòmiques per a cures familiars; un 41,5 % quan la mitjana estatal és del 30,8 %.

Hi ha 18.000 persones en llista d'espera per a una residència pública.

El sector està altament feminitzat: el 95% de les treballadores són dones

Situació de les persones usuàries

Del 2017 al 2018 a Catalunya, 10.831 noves persones beneficiàries van rebre una prestació o servei, amb un creixement dels serveis centrats en: Ajuda a Domicili (+ 4.131).

- Teleassistència (+ 3.170).
- Prestació econòmica vinculada al Servei d'Ajuda al Domicili (+ 1.930).
- Les places residencials a gent gran també han augmentat en 1.077 places.

Hi ha altres models que donen molta importància a la figura de l'assistent personal, com Castella i Lleó (amb 885 prestacions davant les 70 de Catalunya) o el País Basc (amb 5.777 prestacions).

Per una altra banda, 15.888 persones dependents accedeixen a una prestació via copagament per a les prestacions econòmiques vinculades al servei (9,3% total beneficiàries).

Des de la creació del sistema d'atenció a la dependència, a Catalunya, 55.444 sol·licituds no s'han pogut valorar per caducitat, desistiments i defuncions; el 8% del total de sol·licituds rebudes.

De la mateixa manera, 138.184 sol·licituds no s'han pogut realitzar pels mateixos motius; el 22,6% del total de les sol·licituds valorades.

Solucions de futur

Estimem que el finançament del sistema hauria d'augmentar en un 30% per aconseguir la plena atenció (+ de 430 milions d'euros).

Si es dotés el sistema d'aquests 430 milions d'euros, l'impacte sobre l'ocupació seria la generació d'uns 13.000 llocs de treball.

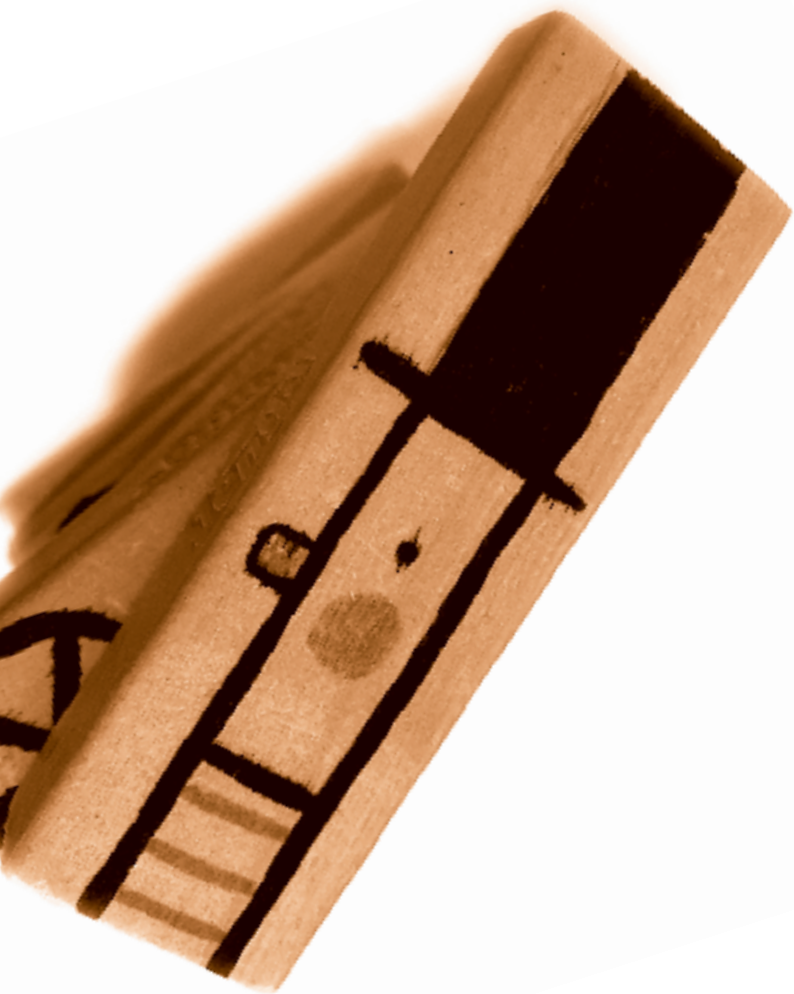
Dades proporcionades pel sindicat UGT a partir d'aquests fonts:

- Generalitat de Catalunya
- IMSERSO
- Asociación Estatal de Directoras y Gerentes en Servicios Sociales. ●

REVISANT LA LLEI DE DEPENDÈNCIA: DRETS, CURES I COMUNITAT

Cristina Curto Buyreu, educadora social, col·legiada 9570.
Membre del Col·lectiu de Salut del CEESC.

La dependència s'entén com la necessitat d'ajuda que té una persona per realitzar les activitats bàsiques de la vida diària, derivada de l'edat, la malaltia i/o la discapacitat, i lligada a la falta o a la pèrdua d'autonomia física, mental, intel·lectual o sensorial.

Des de fa anys treballo en l'àmbit de les persones grans, el col·lectiu receptor majoritari dels recursos de la llei de dependència. Primerament, treballava d'educadora en l'àmbit residencial i des de fa 4 anys treballo en una entitat social on ens dediquem a pal·liar la soledat de les persones grans, una intervenció més lligada a la part emocional, al foment de la participació i a la generació de xarxes relacionals i comunitàries que no pas a una tasca més assistencial o d'intervenció directa com podia ser la tasca residencial. Tot i així, malgrat la diferència de perfil i d'intervenció, la majoria de persones es troben en una situació de dependència, més o menys greu, i, com a professional, cal conèixer, per una banda, com se sent la persona en situació de dependència i què necessita i, per l'altra, què s'ofereix des de l'administració per tal de millorar-ne la realitat.

Els meus anys d'experiència amb el col·lectiu i després de moltes converses amb les persones que viuen aquesta realitat -familiars, cuidadores i altres professionals-, m'han portat a reflexionar al voltant de la qüestió que ens ocupa. Segons la llei de la dependència, s'entén aquesta com la necessitat d'ajuda que té una persona per realitzar les activitats bàsiques de la vida diària, derivada de l'edat, la malaltia i/o la discapacitat, i lligada a la falta o a la pèrdua d'autonomia física, mental, intel·lectual o sensorial. Queda clar, doncs, que el concepte dependència inclou un ampli ventall de col·lectius malgrat que, normalment, l'atribuïm a una llei centrada en la "millora" de la qualitat de vida de les persones grans. És evident, i queda reflectit en el manifest publicat des de la Plataforma en Defensa del Dret a l'Atenció de les Persones amb Dependència, que la LAPAD és insuficient i que el

seu desplegament no està sent l'esperat, donant-se, així, una manca de drets de ciutadania cap a les persones en situació de dependència, cap a les famílies i principals cuidadores i cap a les professionals de l'àmbit.

Imagino que les justificacions que donen les persones responsables del desplegament de la llei -veient que no està sent com hauria de ser- són econòmiques però m'atreveixo a apuntar que els motius van més enllà. Vivim en una societat capitalista i patriarcal, on les cures han estat -sempre- responsabilitat de les dones, dins de l'àmbit domèstic, i no han estat reconegudes per la societat. Les persones en situacions de dependència no són productives i no generen beneficis, per tant no es tenen gaire en compte. A més, tal i com es destaca en el manifest, és un espai laboral molt feminitzat i cada cop més racialitzat. Així doncs, no és casualitat que l'àmbit de treball estigui com està i que sigui necessària la creació de plataformes que facin reivindicacions en aquest sentit.

Si bé cada cop més s'està treballant el concepte de democratització de les cures, encara queda molt camí per recórrer. Caldrà valorar aquesta feina igual que la d'altres professions per, així, millorar en condicions laborals i socials, tant de les persones que hi treballen com de les persones que necessiten aquests recursos per millorar la qualitat de vida. Val a dir que, volent oferir una millor qualitat de vida a les persones dependents i pal·liar així una problemàtica, des de l'administració s'està fomentant la precarització laboral, els baixos salaris i un elevat gruix de feina, a la qual se li ha d'afegir l'angoixa de moltes professionals pel fet de no poder fer més del que fan, ja que els recursos són molt escassos, així com la feminització i la racialització del sector.

Així doncs, d'aquesta realitat, es desprenen altres problemàtiques travessades per diferents eixos de desigualtat, com poden ser el gènere, l'origen de la persona i/o la cultura. És casualitat que la majoria de gerocultores i/o treballadores familiars siguin

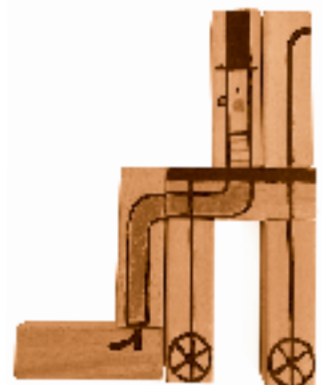
dones d'origen migrat? Jo diria que no. Podem, les educadores socials, dur a terme alguna acció per tal de millorar aquest aspecte i promoure una democratització de les cures? Jo diria que sí. Potser donant suport i fomentant l'apoderament de les dones a través de cooperatives com ara 'Mujeres pa'lante' o 'Més que cures', estarem treballant, indirectament, per la millora de les atencions de les persones en situació de dependència.

A part de tot el que ja hem comentat, em pregunto com podem incorporar noves mirades davant de situacions de dependència. Com afecta la soledat en situacions de dependència? O, mirat des d'un altre punt de vista, certa situació de dependència genera més soledat? Poden ser les hores assignades de treball familiar un recurs per pal·liar aquesta soledat o només són un pedaç per resoldre certes situacions?

El foment de la participació de les persones en situació de dependència és una de les reivindicacions de la plataforma, i aquesta participació i facilitació de xarxa social pot ser un gran recurs per evitar situacions de soledat que promouen més dependència. La consolidació d'una xarxa al voltant de les persones evitaria més necessitat d'hores de treball familiar que, ja de per si, són insuficients, o haver d'ingressar en un recurs assistencial quan la persona no ho desitja, i ajudaria que les persones cuidadores se sentissin més acompanyades.

Penso que és aquí on les educadores socials hi podem prendre més partit: d'una banda, fomentant la creació d'espais de participació on les opinions de les persones en situació de dependència i les seves famílies siguin escoltades i es tinguin presents; i, de l'altra, promovent la creació d'aquesta xarxa social i comunitària per tal de cuidar i tenir en compte, entre tota la comunitat, aquestes persones. A més de no perdre mai de vista la nostra principal tasca que és, segons el meu parer, acompanyar la persona, acompanyar la cuidadora i acompanyar el/la professional. ●

Cal que fomentem la creació d'espais de participació on les opinions de les persones en situació de dependència i les seves famílies siguin escoltades i es tinguin presents, així com promoure la creació d'una xarxa social i comunitària per tal de cuidar i tenir en compte aquestes persones.

PLATAFORMA EN DEFENSA DEL DRET A L'ATENCIÓ DE LES PERSONES EN SITUACIÓ DE DEPENDÈNCIA

El 2012, el Govern central del PP va portar a terme una política de retallades per debilitar el sistema de dependència. Aquesta política continua encara ara, i malgrat que ha augmentat el nombre

de persones que necessiten l'atenció a la dependència, no s'ha recuperat el pressupost previ a les retallades. A Catalunya no hi va haver cap voluntat decidida de compensar les retallades del Govern central. Al contrari, es van disminuir les prestacions i es van modificar les ràtios, cosa que va afectar de manera directa la qualitat dels serveis i les condicions laborals de les treballadores i els treballadors del sector.

Catalunya és la segona comunitat autònoma després de Canàries en volum de persones en llista d'espera i sol·licituds pendents de valoració. En aquest sentit, es calcula que hi ha al voltant de 74.000 persones afectades.

Les entitats sotasignades constituïm la Plataforma en Defensa del Dret a l'Atenció de les Persones en situació de Dependència.

REIVINDIQUEM:

- Dur a terme una dotació real pressupostària i una implementació efectiva de la *Llei 39/2006, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència*, que, entre altres coses, ha de permetre:
 - Prioritzar la prestació de serveis públics de qualitat en detriment de les prestacions econòmiques vinculades per a persones cuidadores no professionals.
 - Incrementar la gestió pública de les residències.
- Crear places públiques per posar fi a la llista d'espera. A Catalunya hi ha una llista de 84.000 sol·licituds sense resposta per accedir a una plaça en una residència pública, concertada o subvencionada.
- Aplicar l'ACP (Atenció Centrada en la Persona), amb l'objectiu que cada persona usuària sigui tractada personalitzant tots aquells costums que tenia a casa seva o al seu entorn.
- Actualitzar la cartera de serveis socials per aconseguir, entre d'altres:
 - Anul·lar l'acord de flexibilització de ràtios.
 - Assolir l'increment retributiu dels professionals per eliminar les desigualtats salarials que existeixen al sector i millorar les seves condicions laborals.
 - Invertir en formació i qualificació per a tots els treballadors i treballadores del sector.
 - Millorar les ràtios assistencials per fer més acurada i humana la tasca de cura i la situació de benestar de les persones usuàries dels serveis així com de les seves famílies.
- Activar les taules tècniques entre el departament, les patronals i els agents sindicals, per dignificar les condicions laborals dels treballadors i treballadores del sector, amb la promoció d'un marc laboral en l'àmbit de Catalunya de negociació col·lectiva entre els sindicats i les patronals més representatives.
- Crear un consell general de la dependència de Catalunya amb representació real de tots els actors del sector.

- Millorar la qualitat dels serveis i de les condicions de treball a partir d'un clausulat social rigorós en matèria de contractació pública. En aquests concursos públics i licitacions és important que l'Administració vetlli pel bon ús dels recursos que aporten incloent clàusules socials i un règim disciplinari en cas d'incompliment. En aquest sentit, cal transparència en les licitacions públiques i informació prèvia de l'Administració a la representació legal dels treballadors i treballadores dels centres així com als sindicats més representatius per garantir que no es vulneren les condicions laborals i l'atenció al personal que hi treballa.
- Exigir a la Generalitat que efectui el pagament de la prestació per a cuidador o cuidadora no professional des del mateix dia en què la persona hi té dret i no al cap de 18 mesos, que és el que succeeix ara.
- Eliminar el copagament, que és injust i és un factor que limita el que ha de ser un dret universal.
- Crear una finestreta única perquè les famílies de les persones dependents puguin realitzar tots els tràmits administratius en un sol lloc web.
- Elaborar una llei catalana contra la violència i el maltractament a la gent gran.
- Fer una avaluació continuada de serveis i condicions de treball i augmentar les inspeccions als centres per al compliment de la legislació laboral, social i sanitària: més control públic de la gestió de les entitats concertades.
- Dur a terme avaluacions rigoroses sobre els riscos psicosocials de les professionals del sector, especialment, de les persones treballadores d'atenció directa.
- Posar fi a la precarització d'un sector altament feminitzat en què mai no s'ha tingut en compte la labor social que es realitza, al contrari del que passa als països més avançats d'Europa, on qui treballa en l'atenció a les persones té condicions laborals per sobre del salari mitjà del país.
- Fomentar els consells de participació als centres de treball on estiguin representades les famílies, els treballadors i treballadores, l'empresa i les administracions públiques. Cal unificar els reglaments dels consells de centre, revisar els membres que els componen i, també, els procediments d'elecció.
- Crear la figura del metge de geriatría dins d'un equip interdisciplinari compost per tots els agents implicats en l'atenció a la persona dependent (fisioterapeutes, treballadors i treballadores socials, educadores i educadors, infermeres i infermers...) i dur a terme la modificació legal pertinent perquè tingui la possibilitat d'avaluar directament les persones i el seu grau de dependència.

És urgent que el Govern de Catalunya doni prioritat efectiva als serveis socials, tot millorant les condicions laborals, adequant les ràtios per pal·liar l'actual dèficit de recursos humans necessaris i donar compliment a la *Llei d'autonomia personal i atenció a la dependència* i a la *Llei de serveis socials*. L'atenció a les persones és un sector que, tan sols amb una inversió del Govern, pot crear milers de llocs de treball i assegurar, així, una atenció de qualitat a les persones amb l'autonomia personal limitada.

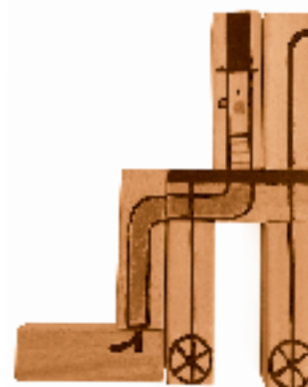
Barcelona, maig 2019

GRUP PROMOTOR: Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya, CCOO de Catalunya, UGT de Catalunya, Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya. ●

Després de la presentació d'aquest Manifest, s'han començant a generar espais per treballar les reivindicacions més concretes d'aquesta plataforma, on les educadores i els educadors socials hi hauríem de ser representats.

Si ets membre del CEESC i vols representar-lo en aquests espais, escriu-nos un correu electrònic a participacio@ceesc.cat.

DONEM VEU ALS COL·LECTIUS

ENTREVISTEM UN MEDIADOR, EN CHEMA SANTIAGO

En aquest Full entrevistem en José Manuel Santiago Sánchez, Chema, col·legiat número 7986, educador social habilitat i membre actiu del Col·lectiu Professional de Mediació del CEESC. Amb ell recorrem aquest àmbit tan interessant per a l'Educació Social que és la mediació.

Quan comença la teva carrera dins el món social?

Mis inicios en la profesión de educador social fueron meramente fortuitos; corría el año 1988 y con diecinueve años acabé de realizar un curso de monitor de tiempo libre, y en el itinerario de prácticas me ofrecieron la oportunidad de diseñar y planificar durante cuatro fines de semana las actividades de ocio y tiempo libre de los usuarios de una comunidad terapéutica perteneciente al Pla Municipal de Drogodependències de l'Ajuntament de Barcelona. Fue en este miniperiodo de prácticas donde por primera vez tomo contacto por lo que en aquel entonces llamaban educadores especializados o educadores de calle, y fue allí donde descubrí a los grandes profesionales que me alentaron a continuar y despertaron en mí una vocación profesional que fui forjando durante casi catorce años de ejercicio profesional en diferentes servicios y programas

dentro del ámbito de las adicciones, SIDA VIH y salud mental. Posteriormente, durante seis años trabajé en diferentes servicios de atención al menor y, hasta mi incursión definitiva en la mediación profesional, he prestado mis servicios durante casi siete años en el ámbito de la ejecución penal/ medidas alternativas.

Deciros que a lo largo de todos estos años he podido apreciar que la profesión de educación social ha ido cambiando, sabiéndose adaptar a las nuevas realidades socioculturales y económicas, tomando protagonismo dentro del contexto de las profesiones que atienden y acompañan a las personas más vulnerables y desfavorecidas. En las escuelas y universidades se está formando a profesionales altamente cualificados para el desarrollo de las competencias y funciones que se desempeñan en el ejercicio de la actividad diaria en cualquiera de los ámbitos o especialidades que contempla el grado de Educación Social.

Per què vas decidir treballar com a mediador o fer mediacions?

Hace cuatro años que comencé a formarme para ejercer como mediador profesional, pero creo que lo soy desde que ejerzo de educador social, todos los educadores llevamos un mediador dentro. Las dos profesiones pueden ser complementarias, siguen patrones similares, se fundamentan en la comunicación, en el diálogo y el acompañamiento. Se diferencian en los métodos de ejecución, en la toma de decisiones y en la puesta en escena del profesional delante de los conflictos.

Mi apuesta por la mediación es fruto del bagaje que he ido adquiriendo a lo largo de mi trayectoria como profesional que atiende a las personas, y mi interés por ejercerla se debe al convencimiento de que las personas podemos resolver nuestras diferencias sin intervenciones solucionadoras de un tercero, responsabilizando a las partes de sus propias decisiones, de forma voluntaria y sin presiones externas. Además, la mediación me da la oportunidad de ver los conflictos desde otra óptica, sin un intervencionismo dirigido, desde la neutralidad e imparcialidad, sabiendo que los acuerdos los han negociado y consensuado las partes.

Què és el que t'agrada o t'apassiona d'aquesta feina?

Lo que más me gusta de este trabajo es ver cómo las personas que traen conflictos enquistados en el tiempo son capaces de sentarse en la misma mesa de diálogo y escucharse, y a medida que van pasando las sesiones poder percibir la transformación en su relación.

Y lo que más me apasiona es la negociación de los acuerdos.

Quan s'acaba una mediació? Quina és la clau per ser un bon mediador/a? N'hi ha una o diferents claus per solucionar conflictes?

Cuando lo decide voluntariamente alguna de las partes en el conflicto o cuando el mediador considere que por razones objetivas se pueden vulnerar los derechos de alguna de las personas que participan. Con el fin de proteger y no faltar a los principios básicos de la mediación se podrá dar por finalizada la mediación y cerrar el expediente.

Desde mi experiencia, considero que la clave para ser un buen mediador es la de no sobreexponerse, escuchar y medir las intervenciones para no

contaminarse de las narrativas que se traen a la mesa de diálogo o negociación. El mediador tiene que mantenerse como un mero espectador, dando el protagonismo a las partes implicadas en el conflicto, limitándose a ser el hilo conductor de la comunicación, guiar y moderar las intervenciones de las partes para no faltar a uno de los principios básicos de la mediación: la neutralidad e imparcialidad. Igualmente, cada mediador tendrá que tener aprendidas un puñado de técnicas que le permitan ir dirigiendo y alcanzar pequeños consensos en cada una de las sesiones para ir avanzando hacia los acuerdos.

Han crescut les sol·licituds de mediació? Ara hi ha més mediacions que fa 3 anys enrere? És una professió de futur?

No podría asegurar con rotundidad que el número de solicitudes derivadas de las diferentes instituciones con competencias en mediación hayan aumentado en los últimos tres años, pero lo que sí que puedo asegurar es que desde los diferentes gobiernos, desde Catalunya y España, se está apostando por la mediación como método alternativo a la resolución de conflictos. En la actualidad se están estudiando dos anteproyectos de ley para impulsar la mediación, y su principal modificación con respecto a la Ley 5/2012, del 6 de julio, es que contemplan la obligatoriedad de asistir a una sesión informativa en todos los conflictos ya sean de carácter civil o mercantil.

La mediación es una profesión de futuro... Para muestra un botón: yo mismo decidí matricularme a los cuarenta y seis años en la UPF-BSM, una de las escuelas acreditadas por el Departament de Justícia, para obtener una formación reglada que te habilita para el ejercicio de la profesión; más apuesta de futuro no podría expresar. Y sí, es una gran elección como carrera profesional para futuras generaciones de nuestro sector, con salida laboral a corto/medio plazo.

Quan fa que participes al Col·lectiu Professional de Mediació del CEESC i com et vas assabentar que existia aquest grup?

Al finalizar mi formación ya le daba vueltas a cómo integrar todos los conocimientos adquiridos a mi profesión de origen, la educación social; a partir de ese momento pasaría a tener dos monos de trabajo. Mi objetivo siempre fue utilizar el CEESC como eje vertebrador de mi nuevo escenario profesional, y en septiembre de 2016 me inscribí al curso

La clave para ser un buen mediador es la de no sobreexponerse, escuchar y medir las intervenciones para no contaminarse de las narrativas que se traen a la mesa de diálogo.

“Coaching para mediadores” que ofrecía el Colegio; allí fue donde me enteré de que existía un Colectivo Profesional de Mediación que se dedicaba al estudio y desarrollo de la mediación, fue a partir de este momento que me invitaron a asistir a las reuniones y a formar parte del mismo.

Què està fent ara el Col·lectiu? Quin creus que ha estat el seu èxit?

Durante estos tres años hemos impartido programas de formación para escuelas de Educación e Integración Social; anualmente presentamos ponencias en jornadas y congresos que, en muchas ocasiones, están diseñadas o coordinadas por los miembros del propio Colectivo. El año pasado en el marco del Día Internacional de la Educación Social organizamos la jornada “Mediació i Comunitat. Una mirada des de l'acció social” en el centro cultural La Farinera del Clot.

Desde el Colegio y en coordinación con el Colectivo se ofrece formación anual continua para mediadores profesionales.

El Ayuntamiento de Barcelona, en convenio con el CEESC, tiene un servicio de Mediación Comunitaria que da cobertura a todos los barrios de la ciudad. Los profesionales que lo gestionan y dirigen son todos miembros del Colectivo Profesional.

En la actualidad se está dando a conocer un servicio de mediación que se implementó hace dos años, el SOMO (Servei d'Orientació en la resolució de conflictes i de Mediació en les Organitzacions) que va dirigido especialmente a los trabajadores y entidades del Tercer Sector.

A raíz del estudio del Anteproyecto de Ley de Mediación de Catalunya, el Colectivo está por la labor de difundir, fomentar e implementar servicios de Mediación.

El éxito de este colectivo radica en la apuesta personal de cada uno de los miembros, compartiendo sus experiencias dentro de las diferentes especialidades a las que nos dedicamos en la práctica diaria de la profesión.

Què ens falta lluitar des de l'Educació Social en el camp de la Mediació?

Me consta que a día de hoy son muchas las universidades que incluyen en sus programas o itinerarios de estudio la Mediación como asignatura, y que cada vez son más los estudiantes de grado que se interesan por la mediación como salida laboral. Desde el CEESC tendríamos que dar continuidad a estas demandas, y hacer el esfuerzo de diseñar, desarrollar y ejecutar programas de educación superior que habiliten para el ejercicio profesional como ya lo hacen otros colegios, dentro de las especialidades de Mediación Intercultural, Comunitaria, Escolar y Familiar, donde los profesionales de la Educación Social estamos altamente cualificados como sector, ya que son competencias intrínsecas a nuestra profesión.

Por otro lado, deberíamos tener más presencia en todos los organismos públicos y privados, en cualquiera que fuere su ámbito de intervención; de esta forma estaríamos dando cabida a todos los profesionales que estén interesados por los métodos Alternativos de Resolución de Conflictos (ADR).

Me gustaría terminar esta entrevista agradeciendo a todos los trabajadores del CEESC, por su reconocimiento a mi labor y trayectoria profesional; a mis compañeros del Colectivo Profesional por darme la oportunidad de salir del anonimato como profesional de la mediación y acompañarme en esta nueva etapa; a todas las personas que compartieron conmigo jornadas inacabables de trabajo; a mis profesores y compañeros de pupitre en el Máster de Mediación por aguantarme y entenderme.

Por último, mi más sentido agradecimiento a todos los profesionales del ámbito de las adicciones que me vieron crecer como persona y profesional, en especial a dos grandes referentes para mí, Pere Ponce y Toni Garín, que me transmitieron su sabiduría y me ayudaron a ser mejor persona.

¡Gracias Educadores y Educadoras, gracias Mediadores y Mediadoras!

Gràcies a tu, Chema! ●

SUPERVISIÓ I ÈTICA EN L'ACCIÓ SOCIAL

Dins del programa de Càpsules del CEESC, el passat dimecres 19 de juny vam organitzar la Càpsula “Supervisió i ètica en l’acció social”, promoguda pel Comitè d’Ètica del CEESC en què la **Carmina Puig**, professora del DAFITS de la Universitat Rovira i Virgili, i en **Jesús Vilar**, professor titular de la Facultat d’Educació Social i Treball Social Pere Tarrés -URL- i coordinador del Comitè d’ètica del CEESC, ens van ajudar a reflexionar conjuntament sobre l’ètica i la supervisió en l’acció social i sobre els punts de trobada en la gestió per part dels professionals de la seva intervenció.

La Carmina Puig va situar la supervisió dins l’àmbit de la formació dels professionals. Actualment l’article 45 de mesures de suport i protecció de la *Llei 12/2007 d’11 d’octubre de Serveis Socials* diu que les administracions responsables del sistema públic de serveis socials han de garantir

als professionals la supervisió, el suport tècnic i la formació permanent.

La supervisió és l’anàlisi de la pràctica professional dels treballadors d’àmbits psicosocials, realitzada per un supervisor extern a la institució que ajuda a contrastar els marcs teòrics. No és un espai de control, sinó de revisió reflexiva de les intervencions socials.

La Carmina Puig entén la supervisió com un procés que pot desenvolupar-se tant en l’exercici professional com en la formació acadèmica o continuada i que té com a objectiu reflexionar i revisar sobre el quefer professional i els sentiments que acompanyen l’activitat. La supervisió és un espai que es caracteritza per ser un àmbit de reflexió sistemàtica, se centra en els aprenentatges des de l’experiència acumulada amb la finalitat de millorar-la.

La reflexió ètica s'inicia en el moment que s'ha de definir l'horitzó ètic d'una activitat, però especialment s'activa quan no hi ha norma, quan la norma no ens serveix o quan considerem que la norma és injusta.

La supervisió possibilita que puguin ser reconeguts problemes i experiències doloroses que els professionals han sentit en la pràctica de la seva feina. Així mateix, ajuda els professionals en la mesura que conté, aborda i possibilita l'elaboració de dificultats de forma cooperativa i té efectes sobre la tasca de l'equip ja que el supervisor ha de fomentar la qualitat i la competència professional, i facilitar l'exploració i la reflexió sobre les diverses tasques professionals amb els usuaris, col·legues o en l'organització.

Es tracta que els professionals aprenguin a desenvolupar la seva competència i forma part de la cura que es pot procurar als professionals; ara bé, aclareix que la supervisió no és una vacuna preventiva de conflictes ni de malestars. De totes maneres facilita els processos de treball interns, clarifica tasques i funcions dels diferents interventors socials, ajuda en la planificació i en l'avaluació de programes. El grau de satisfacció dels professionals que participen en espais de supervisió és molt alt.

Assenyala com a reptes de futur d'aquests espais:

- Avaluar els efectes que la supervisió té sobre les persones ateses.
- Implementar la supervisió dins els convenis amb l'administració del la mateixa manera que la formació continuada.

En Jesús Vilar situa l'ètica més enllà de la norma. La reflexió ètica s'inicia en el moment que s'ha de definir l'horitzó ètic d'una activitat, però especialment s'activa quan no hi ha norma, quan la norma no ens serveix o quan considerem que la norma és injusta.

La complexitat dels diferents escenaris d'intervenció és el reflex de la complexitat del món actual; sovint la realitat va més enllà del que està previst en els diferents marcs normatius. La tasca dels

educadors i les educadores socials en tant que treballem amb persones, amb els seus conflictes, situacions personals i problemàtiques diverses, es desenvolupa en un marc d'incertesa. Sovint en diferents situacions de la pràctica professional apareixen problemes o conflictes ètics davant dels quals no sabem què fer i tenim la sensació que qualsevol solució serà imperfecta.

Cal acceptar els conflictes i els problemes com un fet inherent a la professió. Aquesta situació complexa sempre serà present però podem mirar d'avançar-nos a les situacions i dotar-nos d'eines i instruments que ens facilitin abordar aquests tipus de conflictes ètics. Mirar d'establir criteris de bona praxi i orientacions tècniques que permetin als professionals anticipar-se a potencials situacions de conflicte. I, en el cas de no poder anticipar el conflicte, disposar d'estructures professionals i d'un mètode sistematitzat que possibiliti la deliberació per tal de construir la resposta més adequada a aquella situació concreta.

Les professions socioeducatives han portat implícitament la idea de *vocació* per fer referència a una manera específica de fer que inclou tot un seguit d'actituds personals vinculades a la sol·licitud i a l'interès per l'altre. La "vocació" s'ha vinculat tradicionalment a una mena de "do natural" quasi màgic que no tothom té i que es diferencia de la capacitat tècnica. L'errònia separació entre *vocació* i *capacitació tècnica* ha servit per justificar, en nom de l'eficàcia tècnica, estils de treball poc adequats, sempre que qui els hagi manifestat hagi demostrat un coneixement tècnic sòlid, com si això últim fos el que realment compta per ser un bon professional. A la vegada, ha servit també per justificar pràctiques poc reeixides i fins i tot errònies en nom de l'actitud vocacional. És imprescindible entendre que una bona professionalitat és aquella que integra harmònicament la vocació entesa com la voluntat de servei i el rigor tècnic i científic que aporta el coneixement.

Les recerques actuals mostren que a la professió encara predomina el treball solitari basat en la intuïció i l'experiència personal i es concep amb naturalitat que un conflicte ètic l'ha de resoldre la persona que l'experimenta com si fos un problema personal o privat. Aquesta gestió del conflicte excessivament basada en la percepció subjectiva més enllà de la injustícia que pot provocar aquesta arbitrarietat, és una font d'estrès i esgotament moral.

Tot i això, progressivament s'han anat creant diferents òrgans consultius, comitès d'ètica i espais de reflexió per tal de traslladar aquest conflicte que es viu subjectivament a una esfera pública, col·lectiva i, sobretot, amb una gestió més sistematitzada, imparcial i justa, i que pretenen ajudar a tractar aquests conflictes per tal que el professional no els hagi de resoldre tot sol. El pas a aquesta construcció objectivada requereix suports i assessoraments especialitzats (es pot entendre com a assessorament o com a supervisió externa).

Per concloure, en Jesús explica que entén la supervisió com un espai de reflexió estructurada on poden aflorar moltes de les situacions estressants, algunes de caràcter ètic i generadores de malestar moral o d'estrès moral, i la diferència de la supervisió ètica, que és un espai de revisió, orientació de conflictes ètics i recomanació de pautes gestió, i de l'auditoria ètica que és el seguiment de la integritat ètica de la institució (coherència interna en els principis).

En el debat amb el públic assistent a la Càpsula van sortir alguns interrogants com ara com fer de l'espai de supervisió un espai segur i de confidencialitat total per als professionals que exposen les seves situacions professionals; "com t'exposes sense exposar-te"? Per la Carmina Puig sempre hi ha quelcom d'exposició, per això la confidencialitat que es pacta en els grups de supervisió s'ha de garantir i s'ha de protegir.

També es posa sobre la taula que no tots els professionals tenen la possibilitat de rebre supervisió de la seva feina. Es planteja que

majoritàriament la reben professionals de l'àmbit públic; a l'àmbit concertat no sempre és possible ni s'inclou dins de les hores de formació de l'empresa. Tanmateix, entre els assistents s'exposen experiències de supervisió de l'àmbit concertat i es posa de manifest que en els serveis públics tampoc no és un tema homogeneïtzat perquè no es té la percepció que sigui igual de present en els equips de serveis socials bàsics com en un centre obert, tot i que en ambdós casos són Serveis Socials Bàsics del sistema de serveis socials.

Sobre l'obligatorietat de participar en els espais de supervisió, l'estudi sobre l'estat de la supervisió als SSB de Catalunya realitzat per part del Departament de Treball Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya ens indica que hi ha una gran diferència de criteris. La meitat de les persones consultades estan a favor de l'obligatorietat i l'altra meitat, en contra.

No existeix un únic model de supervisió i cal avançar en la formació específica per a supervidores i supervisors.

Per acabar, els facilitadors conclouen dient que per fer front a situacions d'incertesa que afecten la vida dels altres es necessiten suports; si els professionals es cremen, el malestar pot arribar a les persones que atenen. L'ètica pot ser un dels elements que ens ajudin a moure'ns en un entorn professional complex i de gran autoexigència, i la supervisió pot ajudar els professionals a fer-se bones preguntes sobre la seva pràctica professional.

A la Càpsula no vam poder aprofundir en altres temes com, per exemple, en l'ètica de la supervisió, donat que tal i com es va plantejar existeixen diferents maneres d'entendre i fer supervisió. Segur que tindrem oportunitat de fer-ho en altres espais. ●

Per poder conèixer l'estat de la supervisió en els diferents serveis on treballen educadors socials, estem preparant un breu enquesta que podreu contestar a partir del setembre (la trobareu al web del CEESC) i de la qual en coneixereu els resultats durant el 2 d'octubre, Dia Internacional de l'Educació Social, que enguany el centrarem en l'autocura dels professionals.

AL CEESC ENS HEM PRONUNCIAT

Posicionaments, adhesions i comunicats

ABRIL 2019

Donem suport a la manifestació impulsada pel Sindicat de Llogaters

L'habitatge digne i estable és un dels eixos centrals per a la qualitat de vida de les persones. Des del CEESC vam donar suport a la manifestació impulsada pel Sindicat de Llogaters a Barcelona.

MAIG 2019

En defensa del dret a l'atenció de les persones amb dependència

Hem elaborat un Manifest per demanar al Govern de Catalunya que doni prioritat efectiva als serveis socials, tot millorant les condicions laborals, adequant les ràtios per pal·liar l'actual dèficit de recursos humans necessaris i donant compliment a la *Llei d'autonomia personal i atenció a la dependència* i a la *Llei de serveis socials*.

Reclamem una acollida de qualitat als joves migrants sense referents familiars

La Conselleria de Treball ha anunciat l'obertura d'un centre d'atenció immediata per als joves que emigren sols amb unes ràtios de professionals per sota de les estipulades. Considerem que s'hauria d'assegurar que aquest equipament compti amb els recursos professionals adients.

Comunicat del CEESC en referència als incidents contra l'obertura d'un nou centre d'acollida per a joves migrants sense referents familiars

Ens dirigim a l'alcaldessa de Rubí per recordar-li la responsabilitat que els partits polítics van convenir, signant un acord on es comprometien a no utilitzar els migrants com a eina per fer campanya electoral. I d'altra banda, tornem a fer una crida pública a la DGAIA, per a poder seure a parlar, debatre i reconsiderar certes praxis i tractaments que s'estan fent en una situació tan delicada com la que estem vivint en el sistema de protecció a la infància i l'adolescència.

JUNY 2019

Comunicat del CGCEES - 20 de juny. Dia Mundial de les Persones Refugiades

El 20 de juny es commemora aquest dia i, a través del comunicat del CGCEES, ens comprometem a donar suport i col·laborar amb les administracions, entitats i xarxes d'entitats que treballen en l'acollida de persones immigrades i al servei de les que sol·liciten asil. ●

LA NOSTRA ENERGIA ÉS LA NOSTRA FORÇA

L'energia és la capacitat que té un cos de produir un treball o de produir canvis en les coses. L'energia no és matèria, no ocupa espai ni es pot percebre pels sentits. El que sí que podem percebre són les seves manifestacions o efectes.

En la natura l'energia està sotmesa a canvis constants i es transforma contínuament. La calor del sol, per exemple, es transforma en energia mecànica quan a l'escalfar l'aire, dona lloc als vents.

També pel nostre cos circula energia. Quantes vegades sentim que no tenim energia per a res? En tenim prou com per afrontar el nostre dia a dia sent conscients de la responsabilitat que suposa ser agents referents per a persones i comunitats?

Hem de ser conscients que per acompanyar processos de canvi i facilitar millors condicions de vida a les persones i a la comunitat ens cal energia. Parar, destinar-nos un temps a nosaltres i, des del nostre benestar i la nostra salut, apoderar-nos per seguir endavant.

Enguany, el **#DiaES 2019** posa el punt de mira en la necessitat de generar estratègies i destinar recursos a construir una cultura de l'autocura perquè "**La nostra energia és la nostra força**", i només amb professionals conscients i en plenes facultats aconseguirem que la nostra feina sigui rellevant i que l'educació social pugui exercir com a disciplina i professió de referència en el benestar de les persones, col·lectius i comunitats. I això ho hem de fer, no només com a individus, sinó també en el si dels equips i com a membres de

la comunitat. En aquests punts centrarem els actes entorn al **2 d'octubre, Dia Internacional de l'Educació Social**.

El **#DiaES** serà l'oportunitat de veure com de carregades tenim les piles. Mostrarem dades sobre les condicions i la satisfacció personal en els llocs de treball dels educadors i les educadores socials. Patim estrès, ansietat, insomni? Podem fer bé la nostra feina en determinades condicions de treball? Comprovarem que l'autoconeixement és una bona base per a l'autocura.

També tindrem tallers, sessions especials i tasts de diferents mètodes, eines o pràctiques que ens ajudaran a cuidar-nos i a sentir-nos millor a la feina i en les nostres tasques i responsabilitats. I no hi faltaran, tampoc, les activitats ja tradicionals com el "Celebrem i construïm professió", que el CEESC organitza conjuntament amb les universitats catalanes; una jornada per conèixer i donar veu a l'alumnat que té l'expedient acadèmic amb major qualificació, així com els Treballs de Fi de Grau d'Educació Social amb la nota més alta de Catalunya. Perquè reconèixer també és cuidar.

Els actes de celebració del Dia Internacional de l'Educació Social es realitzaran entre el 28 de setembre i el 5 d'octubre de 2019 a les diferents seus del CEESC, des de Tortosa fins a Girona, passant per Lleida, Tarragona i Barcelona.

Estigueu atentes i atents a les xarxes, en breu tindrem llest el programa d'activitats d'aquest any! ●

Tenim prou energia com per afrontar el nostre dia a dia sent conscients de la responsabilitat que suposa ser agents referents per a persones i comunitats?

EL SISTEMA DE PROTECCIÓ A LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA

Darrerament, el sistema de protecció a la infància i l'adolescència de Catalunya està en boca de tothom. Des del CEESC ja fa temps que treballem per aconseguir millores i perquè les institucions escoltin el que hem de dir els educadors i les educadores socials en relació amb aquest tema.

A mitjan maig vam fer una crida pública a la DGAIA per a poder seure a parlar, debatre i reconsiderar certes praxis i tractaments que s'estan fent en una situació tan delicada com la que estem vivint en el sistema de protecció a la infància i l'adolescència.

Així mateix, el passat 18 de juny el CEESC va estar present a la Comissió d'Infància del Parlament de Catalunya, on va comparèixer per informar sobre el sistema de protecció i també sobre la situació dels infants i els joves immigrants no acompanyats. A banda dels problemes del sistema, els membres del Col·lectiu de Protecció a la infància i l'adolescència del CEESC, van parlar del seu full de ruta, basat en quatre eixos principals: la prevenció, l'atenció a famílies, el treball en l'àmbit residencial i l'acolliment familiar.

També hi va comparèixer en Lluís Vila, vicepresident del CEESC, que va parlar de la revisió del sistema de protecció en el marc de l'estat del benestar; de com d'insuficients són els diners destinats a aquest sistema, i va reivindicar que des del sector cal dir prou a, en nom de l'educació social, avalar més pràctiques com les que

s'estan fent en aquest terreny, on no hi ha acció socioeducativa.

Per continuar amb la tasca de treure a la llum totes les situacions irregulars que es donen al sistema i amb la finalitat de conèixer la realitat, a dia d'avui, dels professionals de l'àmbit, hem llençat una enquesta per tal que la responguin el màxim nombre de professionals que treballen o han treballat en centres i recursos del sistema de protecció a la infància i l'adolescència de Catalunya.

L'enquesta, totalment anònima i confidencial, pregunta sobre perfils i número de professionals que formen els equips dels centres; antiguitat en el lloc de treball, rotació i composició de l'equip i informació respecte dels convenis laborals; tipus de contractes i responsabilitats assignades i característiques de l'atenció aplicada als infants, adolescents i joves atesos, entre d'altres.

L'última intencionalitat de l'enquesta és posar llum a la realitat viscuda pels professionals i incidir en lluitar, reivindicar i canviar aquelles situacions que són millorables i que beneficien tant al col·lectiu de professionals com a la població que atenem, el centre de la nostra feina.

Amb les dades recollides, a la tardor d'aquest 2019 farem públics els resultats a través d'un informe d'aquesta enquesta i una jornada especial amb altres agents implicats en l'atenció a la infància i adolescència. ●

Podeu respondre l'enquesta fins a l'1 de setembre de 2019, la trobareu en aquest enllaç:
http://bit.ly/enquesta_infancia.

DEFENSA DE LA PROFESSIONÓ

OBSERVATORI DE LA REALITAT SOCIOLABORAL DE L'EDUCACIÓ SOCIAL

A finals del mes de març vam crear l'Observatori de la realitat sociolaboral de l'Educació Social, que és un instrument que ens serveix per conèixer la realitat sociolaboral dels professionals de l'educació social.

- Difondre i compartir coneixement amb els professionals de l'educació social, les entitats, associacions, sindicats i administracions públiques com, per exemple, **l'Informe de l'Estat de l'Educació Social** o **Les 5 dades que expliquen la desigualtat de gener en l'Educació Social**.

L'Observatori té com a objectius principals:

- Conèixer, interpretar, avaluar la situació i l'evolució de les condicions laborals dels professionals de l'educació social.

En el lloc web de l'Observatori també trobareu informació d'altres entitats relacionades amb temes laboral i d'ocupabilitat de la professió. ●

Consulteu l'Observatori a <https://ceesc.cat/2014-11-03-13-05-23/observatori>.

Si teniu alguna informació sobre la realitat laboral dels educadors i educadores socials (convenis mal aplicats, protestes o accions que esteu duent a terme, convocatòries, etc.), feu-nos-ho saber al correu observatori@ceesc.cat.

TREBALLEM PER LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA

El CEESC conjuntament amb el Col·legi Oficial de Medicina de Barcelona, el Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya, el Col·legi de Pedagogs de Catalunya, el Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya, la Fundació Congrés Català de Salut Mental i la Fundació Cassià Just hem consolidat una plataforma per treballar conjuntament i de forma coordinada en l'àmbit de la infància i l'adolescència.

La plataforma té la missió d'establir un equip de treball, estable i interdisciplinari, compromès amb l'actualització de coneixements, l'intercanvi de sabers, el debat científic i la generació de propostes en tots els àmbits propis de la infància i l'adolescència: salut, escola, família, societat, etc.

Aquest treball coordinat ha estat freqüent des de 2016, quan es va crear el comitè organitzador de, primer, les **Jornades sobre TDAH** i, després, el cicle **Més enllà del TDAH**. Recentment, al març de 2019, l'exitosa organització conjunta de la **Jornada: La mirada sobre l'infant: una intervenció integradora amb infància tutelada**. L'experiència de Domus de Luna ha consolidat una plataforma de col·laboració estable, interprofessional, amb els objectius assenyalats.

El treball i les conclusions d'aquesta darrera Jornada són el punt de partida del treball conjunt de la nova plataforma. Al canal de Youtube del COPC trobareu els vídeos resum de la Jornada. ●

LA SUPERVISIÓ, MÉS QUE UNA EINA

Jordi Baiget i Piqué, educador social i clown
(entre moltes altres professions). Col·legiat 971.

La supervisió és un espai i un temps on els professionals de Serveis Socials tenim l'oportunitat de reflexionar entorn de la nostra tasca i de la nostra funció.

Què dir i explicar com a educador social quan et demanen un article sobre la *supervisió*? D'entrada m'entra una satisfacció i hi veig una gran oportunitat per reivindicar una tasca feta a mida per als educadors i les educadores socials, i per fer-nos veure i sentir com a col·lectiu professional en un territori i un àmbit on se'ns té oblidats i un xic arraconats.

Crec que la supervisió és un espai i un temps on els professionals de Serveis Socials tenim l'oportunitat de reflexionar entorn de la nostra tasca i de la nostra funció.

Els que l'hem gaudit i treballat, sabem que tenir o fer supervisió va més enllà de disposar d'un espai i d'una eina, dins o fora de la nostra feina, que incideix en l'anàlisi del dia a dia, ja que ens ajuda a reforçar i a tenir cura de la nostra part emocional, per així desenvolupar millor la nostra praxis i el nostre encàrrec laboral.

Ens facilita creure més en el que fem (l'autoestima professional) i de com ho fem (la praxis pedagògica), per així tenir la mirada reparadora i l'empoderament necessari per reafirmar-nos socioprofessionalment. A més, té una repercussió constructiva i positiva en el nostre entorn immediat, tant social com professional.

Com més va, la supervisió esdevé en les nostres agendes professionals un glop d'aire fresc, un motor de canvis; ens permet tenir una mirada sense prejudicis, mantenir el valor de la mentalitat oberta i dona la llum (innovació, transparència, confiança, organització, etc.) que ens permet saber desaprendre, per si cal tornar a aprendre, cercar respostes, construir i reflexionar tant de forma individual, com grupal (l'equip) sobre el nostre paper, tasca i funció.

Poder dedicar periòdicament un espai de temps a la supervisió esdevé un dels millors recursos professionals i de suport tècnic de què disposem avui en dia en el treball socioeducatiu (en els diferents àmbits i camps d'intervenció).

Segueixo creient que l'educador/a social és, en essència, el perfil professional idoni per dinamitzar i conduir aquests espais de supervisió, perquè disposem "de sèrie" de les eines metodològiques que els possibiliten: la reflexió, la comunicació, l'assertivitat, l'empatia, el vincle, el respecte, la participació, etc. En aquests espais, l'anàlisi pot generar respostes que facilitin i optimitzin l'acció i la intervenció social en el dia a dia, generant sinergies cooperatives dins de l'equip i/o del servei on desenvolupem la nostra feina.

Fer una sessió de treball/supervisió amb el teu equip on tothom pot parlar, ajuda a reflexionar i a avaluar com es fan els abordatges; tothom hi té veu i pot fer-hi aportacions dins d'un espai de pensament divergent i fer que les anàlisis dels temes que proposem generin respostes com a equip a temps real i de forma de construcció cooperativa.

Jo vaig iniciar-me en el món de la supervisió des d'un espai extern i a càrrec de la meua butxaca, per passar a disposar, des de fa pocs anys, d'un espai de supervisió periòdic dins de l'horari laboral, com a equip de serveis socials d'atenció primària, gràcies a la implementació de convenis de col·laboració entre l'administració local i el col·legi professional de Treball Social.

Arran de com avui disposem d'aquests espais de supervisió, cal fer un especial esment al fet que les persones que hi participen ho haurien de fer de forma lliure, per tal que les seves aportacions (fortaleses, capacitats, habilitats, etc.) puguin construir, des d'aquests espais, els valors i objectius comuns de què disposen com a equip de treball.

La supervisió també es pot entendre com un espai formatiu, ja que hi poden sorgir experiències, eines i dinàmiques que facilitin l'abordatge de situacions professionals i que aquestes ajudin l'equip a consolidar la confiança, l'autoestima i el lideratge com a part essencial del motor de canvi que generen en el procés d'acompanyament amb les persones, famílies, grups i/o comunitats amb què es treballa; així com explorar noves eines per avaluar o facilitar la presa de decisions.

Les línies de treball que sorgeixen de la dinamització d'aquests espais de supervisió com a educadors socials es poden traduir en tres àmbits d'acció de l'ésser humà: el llenguatge, el cos i les emocions; tot buscant des d'allí una coherència que faciliti l'empoderament en la seva manera de ser en el dia a dia i permeti poder aconseguir millor i amb èxit les metes i objectius del nostre equip.

Un dels objectius que té la supervisió és capacitar els professionals per buscar i valorar aquests espais de reflexió, conèixer tècniques, mètodes i sinergies terapèutiques (que provoquen i generen canvis positius en les persones) des del sentir i viure les emocions, i que cada professional pugui trobar-hi la seva mirada, que repara.

Un altre dels objectius és que com a equip es trobin els valors comuns per crear i dissenyar noves estratègies de treball i d'atenció individualitzada i/o grupal que facilitin l'acompanyament de les persones amb què es treballa, i així puguin dissenyar els seus plans de millora i/o de treball, lluny de l'intrusisme i/o el conductivisme que els tècnics del camp social segueixen ara majoritàriament. D'aquesta manera es milloren les capacitats, tant individuals com col·lectives, dels equips.

L'educador/a social és, en essència, el perfil professional idoni per dinamitzar i conduir aquests espais de supervisió.

Així mateix, millora la capacitat personal i professional dels tècnics per optimitzar, planificar i reorganitzar els serveis, el treball en equip i les relacions interpersonals.

Altres objectius i beneficis de la supervisió són la motivació dels equips; el foment de la capacitat creativa i imaginativa per poder innovar i crear ambients lúdics i de construcció; ser un mitjà d'expressió lliure; potenciar el vincle i la cooperació; fomentar la companyonia, la disciplina i la cooperació; promoure la creativitat artística individual i grupal (poder expressar-se lliurement sense timidesa, mostrar i valorar el treball dels companys); elevar l'autoestima i les habilitats personals del grup; potenciar i fomentar el lideratge social entre els participants de les sessions, així com incorporar l'humor com un element més, com una eina terapèutica (com a tècnica) de treball i d'actitud professional.

També hem d'entendre la supervisió com una vacuna de la síndrome de l'esgotament professional perquè enforteix la microxarxa, ajuda a fer pinya en equip, i així allunya la sensació de soledat, diluint l'impacte dels conflictes en el nostre dia a dia que ens poden dur a un esgotament emocional.

És cabdal el paper del nostre col·legi professional a l'hora de poder determinar i liderar la supervisió com un espai de cura per al mateix professional. Des d'aquests espais, el professional es posiciona dins del seu equip i de les organitzacions on treballa per gestionar millor l'encàrrec social, la cooperació i col·laboració dins l'equip i fer l'anàlisi del poder i lideratge.

Cal esmentar que s'han de promoure espais proactius dins les agendes professionals i no delegar-hi aspectes dels que tractem en la supervisió per optimitzar l'oportunitat d'aprendre i millorar en base a la nostra pròpia experiència. Voldria remarcar que amb la supervisió afavorim la reflexió i la millora de la nostra tasca i que aquest fet ens permet prendre decisions efectives i té cura dels professionals.

Així mateix, és molt important que la supervisió externa als professionals d'àmbit social estigui contemplada com un mètode específic per reflexionar sobre la nostra tasca professional i dels sentiments que se'n deriven, a més dels valors que determinen una actitud i un tarannà vers l'atenció a les persones, de relacionar-se amb els companys i les companyes de l'equip, entre altres capacitats.

Me n'alegro que cada dia hi hagi més professionals que es puguin beneficiar de la supervisió i que estigui cada cop més reconeguda i acceptada arreu del nostre territori com a indicador i símptoma de qualificar la nostra tasca i la nostra funció professional; els educadors i les educadores socials hi tenim molt a dir i a fer!

Cal valorar molt positivament la intenció i voluntat del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya per fer-ne una lectura i per voler desplegar les mesures de suport i protecció als professionals i que entengui la supervisió com un suport tècnic adreçat als equips de manera imprescindible per millorar progressiva i qualitativament l'atenció a les persones.

Suposo que podria estendre més, o aprofundir en algun dels aspectes citats, però el més important és que els educadors i educadores socials hem de liderar, conduir i engrescar els nostres companys i companyes per tal que es donin el permís d'endinsar-se en el camp de la supervisió d'equips com un altra tasca i funció pròpia de la seva feina.

Espero poder-vos explicar, en una altra ocasió, com faig supervisió amb un equip de serveis socials utilitzant la gamificació com a eina d'exploració, avaluació, valoració, relació, etc. ●

EDUCACIÓ SOCIAL I ROBÒTICA SOCIAL

Isabel Maestre, educadora social. Col·legiada 35.

Consultora en educació

El disseny d'un robot social és un repte especial, ja que el robot ha de ser capaç d'interpretar correctament les accions que realitza la persona amb qui està interactuant i respondre-hi de forma adequada.

Segons els experts, “*un robot social és aquell que interactua i es comunica amb les persones, de forma senzilla i agradable, seguint comportaments, patrons i normes socials*”¹ i “*la robòtica social és l'estudi dels robots que són capaços d'interactuar i comunicar-se entre ells, amb els éssers humans i amb el medi ambient, dins de les estructures socials i culturals en les quals es mouen*”².

Però a nosaltres, quan pensem en un robot, la imaginació ens vola lliurement. Els podem veure com a màquines sofisticades substituint feines abans encarregades als humans, ja sigui, per exemple, en la indústria o en la medicina. Tenim imatges d'aparells robòtics que complementen els nostres cossos per curar-nos, fer-nos més resistents, o de robots educatius que cada cop són més presents en escoles i centres de lleure. Fins i tot podem evocar els replicants que va popularitzar la pel·lícula de ciència-ficció *Blade Runner*.

Però el disseny d'un robot social és un repte especial, ja que el robot ha de ser capaç d'interpretar correctament les accions que realitza la persona amb qui està interactuant i respondre-hi de forma adequada.

Avui en dia ja disposem de robots socials amb formes més o menys antropomòrfiques pensats sobretot per a l'entreteniment i per a serveis assistencials. Els trobem en diferents entorns, sigui en espais públics, com escoles o hospitals, centres de treball o a les llars.

Podeu ampliar la informació, amb enllaços a vídeos sobre cada robot, al blog del CEESC: http://bit.ly/robotica_social.

Hi podeu accedir a través d'aquest codi QR

1. Rafael Rivas E., Eladio Dapena G. (s.f.). *Construcción de un Robot con Habilidades Sociales*, LASDAI.

2. *International Journal of Social Robotics*, Springer.

Paro o Nuka: és un robot amb forma de foca que s'adreça fonamentalment a persones grans que pateixen demència senil o Alzheimer, encara que també és habitual utilitzar-la amb persones que pateixen autisme i amb infants hospitalitzats.

NAO: és un robot que té un aspecte similar al dels éssers humans, fa 58 cm d'alçada i es caracteritza per ser capaç de reconèixer cares, veus i objectes, fet que li permet interactuar amb les persones. S'utilitza amb persones amb autisme.

Pepper: és un robot humanoide de 120 cm, programable i dissenyat per a interactuar amb persones. La seva tecnologia li permet detectar el llenguatge verbal i el no verbal, la posició del cap i el to de veu, per a reconèixer l'estat emocional i individualitzar cada interacció. Això provoca un sentiment d'empatia i una connexió entre robot-persona.

Leka: és capaç de comprendre els estímuls que percep i respondre-hi amb diferents colors i llums. Té una pantalla a través de la qual reflecteix una boca i dos ulls, que expressen diferents sentiments i emocions que els infants amb autisme són capaços de comprendre.

Sophia: és un fenomen mediàtic i un símbol de la nova revolució de la intel·ligència artificial. La seva pell està feta d'una silicona especial, imita més de 60 gestos i expressions humanes i les càmeres dels seus ulls registren i analitzen el que veu.

Furhat: es considera el robot social més avançat del món. Està pensat per establir una comunicació el més similar possible a la que establím entre humans. El seu rostre és una pantalla personalitzada que mostra expressions adequades a la conversa, manté el contacte visual amb el seu interlocutor, disposa de paquets de veus en 30 idiomes diferents, entre altres característiques.

Cada dia s'estan dissenyant més màquines enfocades a ajudar persones amb capacitats físiques limitades per l'edat o per alguna malaltia o traumatisme incapacitant.

Des de 2017, a Tòquio existeix la residència Shintomi, que compta amb robots que realitzen una infinitat de tasques al servei de les persones grans: des de traslladar-los fins a monitoritzar-ne el son o fer-los companyia. Això és possible perquè el govern japonès està impulsant la producció d'aquests dispositius robòtics per tal que, el 2020, les màquines cuidin del 80% de la gent gran que ho necessiti. Japó té un seriós problema amb la manca de personal i l'alt envelliment de la població, per això ha ideat un pla tecnològic que permeti suplir aquest buit.

Un aspecte important a tenir present és que tots els robots socials disposen d'intel·ligència artificial, que els permet aprendre del seu entorn i poder reaccionar a diferents situacions de manera correcta. Aquesta intel·ligència és la que els dota d'autonomia. Naturalment amb els anys aquesta intel·ligència serà més sofisticada, fins al punt que els robots realment puguin prendre les seves pròpies decisions.

De moment ja tenim un exemple amb *Sophia*. És el primer robot amb drets: ha obtingut la ciutadania saudita i gaudeix de més drets que les dones d'aquest país. Des de DotCSV, espai divulgatiu d'entusiastes de la tecnologia, fan una crítica de la *Sophia* presentant-la com una gran obra d'enginyeria i una gran farsa al mateix temps. Es valora positivament la fita aconseguida a l'ajuntar moltes tecnologies diferents basades en intel·ligència artificial en un sol sistema. Així mateix, reconeix el valor d'impacte social que produeix. Però ens fa veure que malgrat tot és sols un robot que parla, però no parla escollint ell mateix el que diu, sinó seguint les pautes d'un guió que un humà ha escrit i programat. El problema és quan els responsables de l'empresa que crea el robot ens diuen que *Sophia* està viva i té sentiments. Arriba a ser preocupant quan veiem que li fan dir coses com que "està disposada a destruir els humans" o que "els robots trauran la feina als humans". L'ús sensacionalista d'aquestes afirmacions alimenten la por i el desconeixement sobre robòtica i intel·ligència artificial. *Sophia* serveix d'exemple per veure que el problema no és el robot o la seva tecnologia sinó l'ús que en fan els seus creadors.

Per a la majoria dels experts en robòtica social, en un futur pròxim, tots tindrem un d'aquests companys a casa, igual que tenim un ordinador o un mòbil. Faran d'entrenadors personals, professors de reforç, assistents personals...

Per a alguns la meta és crear un futur on els humans i els andròides convisquin junts i estan convençuts que els robots han de tenir una aparença humana perquè funcionin amb èxit entre nosaltres.

El desenvolupament de la robòtica social planteja una sèrie de controvèrsies a les quals els educadors i educadores no podem quedar aliens. Ens planteja qüestions sobre de qui som, de les nostres relacions amb els altres, de fins on permetem que els robots facin tasques "humanes".

Al mateix temps hem d'enfrontar-nos a aspectes sobre la privacitat i seguretat, sobre el mal ús i els límits entre humans i màquines. També, sobre quin tipus de relació volem establir amb aquests robots que contínuament recullen les nostres dades per aprendre; una informació que a vegades va a la xarxa, en teoria, per tal de fer els robots encara més intel·ligents. Però, de qui seran aquestes dades? I quin ús en faran tercers?

El debat sobre els límits ètics i morals dels robots ha de ser social. Ara aquestes qüestions es deixen als enginyers i científics, però ens corresponen a tots. Els robots socials inclouen el nostre pensament social, la nostra intel·ligència social i emocional, a més a més de la intel·ligència cognitiva. Hem de decidir si volem robots socials dissenyats amb tecnologia més humanista, sistemes que reforcin les nostres capacitats humanes, que ens empoderin, ens ajudin a potenciar la vida de la gent, que ens ajudin a aprendre, a desenvolupar-nos. O robots socials amb tecnologies addictives i que ens aïllin socialment.

El repte està en aconseguir robots que no ens deshumanitzin, sinó que potenciïn tot allò que ens fa humans. ●

El debat sobre els límits ètics i morals dels robots ha de ser social. Ara aquestes qüestions es deixen als enginyers i científics, però ens corresponen a tots. Els robots socials inclouen el nostre pensament social, la nostra intel·ligència social i emocional, a més a més de la intel·ligència cognitiva.

EXPERIÈNCIA PROFESSIONAL

UNITAT DE REFERÈNCIA DEL TRASTORN DE L'ESPECTRE AUTISTA (URTEA) DE L'HOSPITAL CLÍNIC

Miquel Salmerón Medina, educador social.

Laura Real Gisbert, educadora social.

En la nostra Unitat de Referència del Trastorn de l'Espectre Autista (URTEA) de l'Hospital Clínic atenem infants i adolescents de 6 a 18 anys diagnosticats amb TEA. Els pacients vénen derivats pel seu CSMIJ a causa de la complexitat que presenten tant en la llar com a l'escola (absentisme escolar, descompensació, violència, etc.).

L'equip de la URTEA està format per psiquiatres, psicòlegs i psicòlogues, treballadors i treballadores socials, docents, infermers i infermeres i educadors i educadores socials. La intervenció d'aquests professionals consisteix en la realització de grups terapèutics i educatius amb la finalitat de treballar aquells aspectes afectats pel trastorn (comunicació i interacció social).

Els pacients estan dividits en dos grups:

- Nens i nenes (6-12 anys), hi acudeixen dimarts i dijous.
- Adolescents (12-18 anys), hi acudeixen dilluns i dimecres.

El treball de l'educador/a social en la URTEA

S'hi realitza un acompanyament individualitzat i singular amb tots ells, ensenyant tècniques i eines necessàries per a poder dur a terme una socialització que els permeti integrar-se en la societat. Segons el professor Àngel Rivière (1998), el tractament de les persones amb autisme és llarg, complex, pacient, sense miracles però sí amb avenços. Per tant, una intervenció educativa adequada és fonamental per a la millora de la qualitat de vida dels pacients amb TEA.

Àrees d'intervenció

Els principals objectius que ens marquem com a educadors i educadores socials a treballar estan basats en dues àrees, la individual i la grupal:

Àrea individual (relació, interacció, autonomia i comunicació social)

- Fomentar la correcta **expressió facial i corporal**. S'ensenyen al pacient estratègies d'interacció com ara mirar a l'interlocutor quan s'hi interactua, mantenir una postura corporal adequada, etc. Es fa, per exemple, a través de *role playing* de situacions quotidianes.
- Fomentar la correcta utilització del **llenguatge expressiu, comprensiu i figurat**. Es treballa la comprensió del sarcasme, metàfores, bromes i ironia. Es fa, per exemple, mitjançant la visualització de fragments de vídeos.
- Fomentar la **flexibilitat**. Es treballa la capacitat negociadora per a no tancar-se en un pensament únic. Per exemple, mitjançant el consens del grup es tria una activitat o un lloc a visitar.
- Fomentar la correcta **expressió emocional**. Es treballa la modulació de les expressions emocionals. Per exemple, mitjançant el *role playing* i el joc es proposen situacions que han de resoldre.
- Fomentar la **comunicació verbal i no verbal**. S'ensenya a respectar els torns de paraula, buscar temes comuns de conversa, etc. Per exemple, fomentant excursions, jocs i l'esport.
- Treballar l'**escolta activa**. Fomentar la capacitat d'escoltar amb comprensió en totes les activitats que es realitzen a l'Hospital de Dia. Per exemple, mitjançant el *role playing* de situacions quotidianes.
- Treballar l'**empatia i l'assertivitat**. Es treballa el respecte cap a les altres persones, a desenvolupar una "empatia cognitiva". Per exemple, a través de grups terapèutics se'ls ensenya a comprendre sentiments i emocions.
- Millorar la **relació amb els iguals**, amb els familiars, amb la comunitat. Es dota d'estratègies bàsiques el pacient amb la finalitat de poder realitzar de forma autònoma

una correcta relació amb el seu entorn immediat. Per exemple, fomentant grups de treballs, vinculacions a recursos de l'interès del pacient.

- Assegurar el manteniment de les **relacions socials**. Se'ls dota d'estratègies per a mantenir de forma adequada relacions socials estables en el temps. Per exemple, fomentant les relacions entre els membres del grup sobre la base dels seus interessos particulars, realitzant sortides, etc.
- Treballar l'**autoregulació**, identificar l'ansietat i aprendre a regular-la. Es treballa l'autocontrol com a habilitat de control dels propis impulsos. Per exemple, s'ensenyen tècniques de relaxació i es mostren materials de regulació.
- Fomentar l'**autonomia en el transport**. Es treballa l'exposició al transport públic amb finalitat d'adquirir autonomia per a moure's per la ciutat. Per exemple, aprenent a situar llocs en el mapa i a desplaçar-s'hi, saber preguntar per un lloc, etc.
- Fomentar l'**autonomia en les compres**: treballar els preus, canvis, cerca de productes, etc. Per exemple, anant al supermercat a fer la compra.
- Fomentar l'**aprenentatge de rutines**. Establir unes pautes (agenda visual, plafó, horaris, etc.) que ajudin al pacient a estructurar el seu dia/setmana mitjançant la utilització de pictogrames i seqüències.

Àrea grupal/sistèmica (vinculació a recursos externs)

- S'ensenyen al pacient tots els recursos/entitats disponibles segons les seves demandes i necessitats actuals i futures. Es realitza una cerca de recursos i un acompanyament en les primeres setmanes, fins que el pacient se senti segur i autònom per assistir-hi per si mateix i amb regularitat.

Des de la URTEA s'aposta per la figura dels educadors i les educadores socials, ja que tot ésser humà és social i no podem perdre de vista aquesta característica, ja que la pràctica social afavoreix la recuperació del pacient. ●

TASTETS DE LENGUA

PRINCIPIISME O PRINCIPALISME?

El **principisme** és un corrent de pensament al voltant dels principis de la bioètica com a referència per a la resolució de problemes.

Entenem com a **bioètica** l'estudi interdisciplinari de les implicacions ètiques que comporta el progrés biològic i mèdic i de la seva repercussió en la societat i en el sistema de valors.

El 2018 el Consell Supervisor del centre de terminologia TERMCAT va aprovar la denominació *principisme* pels motius següents:

- és una denominació lingüísticament adequada, formada a partir del substantiu principi i el sufix *-isme*, que s'adjunta a noms o adjectius amb el significat de 'corrent', 'mètode', 'sistema' o 'teoria';
- és una alternativa a les formes *principlisme* i *principalisme*, que són d'ús habitual entre els experts però que no es poden considerar prou justificades des d'un punt de vista formal o semàntic;

- la forma *principlisme*, si bé no té gaire ús, té l'aval dels especialistes.

Es desestima la denominació *principlisme* (en castellà *principlismo* és la forma més estesa i documentada en diccionaris de bioètica) perquè és una formació artificial, ja que l'adjectiu *principlial* no s'ha documentat en català en cap obra lexicogràfica ni terminològica i no té ús en l'àmbit.

També es descarta la denominació *principalisme* perquè està formada a partir de l'adjectiu *principal* i no remet al substantiu *principi*.

Finalment, es rebutja la forma *principlisme* atès que es tracta d'una denominació calcada de l'anglès *principlism* que no es correspon ni amb un nom ni amb un adjectiu català. ●

NOU SERVEI D'ASSESSORAMENT JURÍDIC

Des del mes de juliol, **iActa, Cooperativa d'assessorament jurídic i de transformació social**, ofereix el servei d'assessorament legal als col·legiats i col·legiades del CEESC.

Aquest servei comprèn la facilitació d'informació legal, doctrinal i jurisprudencial.

La primera consulta és gratuïta i les matèries a consultar poden ser dels diferents àmbits del dret sense restricció (civil i familiar; estrangeria; laboral i seguretat social i penal).

Aquest servei és exclusiu per a membres del CEESC. ●

iActa
Cooperativa d'assessorament jurídic
i transformació social

Dades de contacte

Diputació, 320
08009 Barcelona

EL DRET DE PROTECCIÓ INTERNACIONAL I L'ACOLLIDA A BARCELONA

Pamela Bellagamba, coordinadora de la Fundació Privada Ficat.

El sistema d'acollida de l'Estat espanyol pateix les conseqüències de la manca d'una política de migració i asil comuna de la Unió Europea. Tampoc hi ha una voluntat política estatal de donar resposta a l'anomenada *crisi migratòria* (millor dit *crisi política*), a través del sistema deficitari de quotes per país, que l'Estat espanyol no va respectar. No obstant, hi ha hagut un increment important de persones Sol·licitants i Beneficiàries de Protecció Internacional (en endavant SBPI).

Per tenir una idea de la magnitud d'aquesta realitat, només cal observar les dades de l'evolució dels sol·licitants d'asil a Espanya: de les 4.502 sol·licituds del 2014, el 2018 han passat a ser 54.065. Dit això, cal tenir en compte que només el 24% de les sol·licituds del 2018 s'han resolt positivament, tota la resta han estat denegades amb la consegüent situació d'irregularitat sobrevinguda de les persones. En altres termes, Espanya ha rebutjat 3 de cada 4 sol·licituds d'asil i resten 78.000 expedients pendents de resolució¹.

Tenint en compte aquesta realitat, és fàcil imaginar que és cada cop més habitual, per als professionals que treballen a l'àmbit d'acollida i atenció a persones en situació de vulnerabilitat, atendre les persones SBPI, per tant, pot ser d'utilitat conèixer la seva situació jurídica i els programes als quals poden accedir.

Quan parlem d'asil i refugi, fem referència al dret de protecció internacional: un dret humà reconegut a nivell internacional per la Declaració Universal dels Drets Humans, la Convenció de Ginebra i, a nivell estatal, per la Constitució, i la Llei d'asil, entre d'altres. Poden optar a aquesta protecció les persones que veuen amenaçats els seus drets fonamentals per a actes de violència o persecució.

La protecció internacional es divideix en tres tipologies:

D'una banda, **l'estatut de refugiat** és una forma de protecció que reconeix aquelles persones que poden demostrar patir un temor fundat de persecució per motius de raça, religió, nacionalitat, opinions polítiques, formar part d'un determinat grup social, de gènere o d'orientació sexual.

D'altra banda, **la protecció subsidiària** és el dret que es pot atorgar a totes aquelles persones que en el cas de tornar al seu país d'origen s'enfrontarien a un risc real de mort, tortura i/o amenaces a la seva integritat.

Per últim, **la raó humanitària** suposa la concessió d'una autorització de residència temporal que es concedeix en circumstàncies determinades, com és ara la situació de moltes persones veneçolanes, o als sol·licitants que han sigut denegats, a proposta de la Comissió Interministerial d'Asil i Refugi.

Es pot sol·licitar protecció internacional a les Oficines d'Asil i Refugi (OAR), llocs fronterers del territori espanyol, i als Centres d'Internament d'Estrangers (CIE). Una vegada realitzada l'entrevista, l'OAR pot admetre o no a tràmit la sol·licitud. En cas positiu, la persona rep la targeta blanca, un full que dona dret a romandre a Espanya però no permet treballar-hi.

A partir dels sis mesos aproximadament des de l'admissió de la sol·licitud, els sol·licitants reben la **targeta vermella**, un document que autoritza a treballar a l'Estat espanyol i no permet creuar fronteres. Es tracta d'un document de cartolina plastificada, no digitalitzat, a més té un color estigmatitzant que pot generar desconfiança. Essent un document "diferent", exposa les persones que

¹ <http://www.interior.gob.es/web/servicios-al-ciudadano/oficina-de-asilo-y-refugio/datos-e-informacion-estadistica>

el tenen a haver d'explicar part de la seva història, sense respectar-ne la intimitat.

Des del moment de la sol·licitud, les persones SBPI que no tenen recursos, tenen dret a accedir al programa d'acollida de l'Estat espanyol. A Barcelona, la porta d'accés al programa és la Creu Roja, dintre del Servei d'Atenció a Immigrants, Emigrants i Refugiats (SAIER). A l'actualitat el servei està sobresaturat i la llista d'espera per a la primera cita és al voltant de tres o quatre mesos.

A partir de la primera cita, comença l'anomenada fase zero, a l'espera de rebre una plaça en un programa estatal que pot trigar uns mesos més. El programa consisteix en una primera fase de 6 mesos d'acollida residencial, que pot ser en qualsevol comunitat autònoma, i una segona, que consisteix en una ajuda econòmica per manutenció i lloguer durant sis mesos més.

Aquest programa, tradicionalment gestionat per tres entitats -ACCEM, Creu Roja i Comissió Espanyola d'Ajuda al Refugiat (CEAR)- s'ha ampliat el ventall

d'entitats arran de la "crisi" migratòria de l'any 2015.

Al mateix 2015, l'Ajuntament de Barcelona va posar en marxa el Pla "Barcelona, Ciutat Refugi" en el marc del qual es va obrir el dispositiu d'acollida municipal Nausica, amb la funció de complementar el programa d'acollida de l'estat, i acompanyar les persones SBPI en situació de vulnerabilitat a la ciutat de Barcelona.

El programa Nausica, del qual formem part conjuntament amb altres entitats de la ciutat, ofereix serveis d'acollida en habitatges temporals amb seguiment professional a persones i famílies, moltes de les quals no han tingut accés al programa estatal o bé han sortit del programa i segueixen en situació vulnerable.

Encara que s'hagin ampliat serveis i programes d'atenció a persones SBPI, manca molt camí per millorar l'atenció a aquest col·lectiu cada cop més present a la nostra societat. ●

AL BLOG DEL CEESC

27 de març

Risc durant l'embaràs en centres tutelats

Segons la "Guía de ayuda para la Valoración del Riesgo Laboral durante el embarazo", es demostra la possibilitat d'agressions a les professionals que tenen cura de menors d'edat en centres tutelats i es valora retirar de les seves funcions les treballadores des de la setmana 12 de gestació.

11 d'abril

Bru Rovira al CEESC!

Us expliquem qui és en Bru Rovira, un dels periodistes més reconeguts del país, autor del llibre "Solo pido un poco de belleza", on dona veu a un grup de persones en situació de vulnerabilitat.

24 d'abril

#Llibres_ES, llibres que ens inspiren 2019

Per segon any consecutiu, per Sant Jordi us hem demanat que ens recomaneu llibres que ens serveixin d'inspiració per a la nostra tasca professional, per conèixer nous autors i autores, per aprofundir en àmbits, etc. Al blog us n'hem fet un recull.

22 de maig

Biblioteca de casos tractats en els diferents Espais de Reflexió Ètica dels Serveis Socials de Catalunya

L'Observatori d'Ètica Aplicada a l'Acció Social de la Fundació Campus Arnau d'Escala ha posat en marxa una biblioteca de casos virtual on es recullen els casos tractats en els diferents ERESS de Catalunya.

3 de juny

Material de la campanya «Welcome communities»

Des d'Amnistia Internacional Catalunya ens fan arribar el material de la campanya «Welcome communities» per la defensa dels drets les persones refugiades i per la seva acollida digna i ens en fan una petita explicació.

10 de juny

L'educació a l'abast de totes. Per una escolarització amb igualtat d'oportunitats al Senegal

La Fundació Babel Punto de Encuentro ens parla del seu projecte per a l'educació de les nenes a l'escola Kalasan del Senegal, guanyador de la Convocatòria de Cooperació del CEESC del 2018. ●

Recupera les publicacions del blog a ceesc.blogspot.com

PUBLICACIONS D'INTERÈS

EL MODEL DE PRESTACIÓ DELS SERVEIS SOCIALS DE CATALUNYA BASAT EN LA PERSONA DES DE LA PERSPECTIVA LOCAL

Autora: Maria Victòria Forn i Fernández

Edita: Atelier. Llibres jurídics.

El treball que aborda la professora Maria Victòria Forn i Fernández realitza una aproximació al sistema organitzatiu i competencial dels serveis socials en la Catalunya de la postcrisi, a través del model de prestació territorial que des de la perspectiva local posa la persona en el centre de gravetat del sistema.

Aquesta aproximació es presenta metodològicament en dues parts. La primera es centra en l'anàlisi del marc jurídic internacional, estatal i nacional que configuren el veritable dret als serveis socials. A la segona, s'hi analitza l'arquitectura pública prestacional catalana, on els ens locals resulten la unitat imprescindible per a desplegar els serveis socials. ●

HISTORIAS DE LA EDUCACIÓ SOCIAL EN ALMERÍA. 30 AÑOS DE EXPERIENCIAS DE UNA PROFESIÓN

Editors: Domingo Mayor Paredes, Dolores Rodríguez Martínez, Juan Sebastián Fernández Prados

Edita: Editorial Universidad de Almería i CoPESPA.

Aquest llibre és fruit del Conveni Marc de col·laboració entre CoPESA i la Universidad de Almería. Les històries recollides tenen la intencionalitat d'oferir als estudiants, professorat universitari i altres agents socioeducatius coneixements sobre els antecedents immediats en els diversos àmbits de treball professional, a través de la memòria viva que guarden els professionals que van treballar per una societat més justa i inclusiva. ●

DESCOMPTES COMERCIALS

GRIMALDI LINES

10% de descompte en les línies marítimes de Grimaldi Lines per Itàlia, Grècia, Sardenya, Sicília, Malta, el Marroc i Tunísia.

- El descompte s'aplica al passatge bàsic, el suplement de cabina, la butaca, les mascotes i els vehicles.
- Aquestes reserves s'han de tramitar a la pàgina web de Grimaldi: <https://www.grimaldi-lines.com/es> introduint el codi assignat a la casella codi promocional

10% de descompte en tots els nostres paquets vacacionals de vaixell + hotel o apartament.

- Aquestes reserves no es poden fer per la pàgina web, sinó que es tramitaran enviant un missatge al correu electrònic paquetes@grimalditour.com. S'hi ha d'incloure un document acreditatiu de pertinença al Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya.

Consulteu totes les condicions de la promoció per a membres del CEESC a la nostra pàgina web.

El CEESC i Opcions de Consum han signat un acord per a la promoció d'actuacions i projectes que contribueixin al foment d'una cultura del consum conscient responsable, sostenible i solidari.

Hi ha dues modalitats de quota: la quota impuls (primer any 25€, després 40€) i la quota base (no inclou la revista) (primer any 8€, després 12€).

Tindreu avantatges com a membres d'Opcions en aquestes cooperatives i entitats:

Abacus, SCCL (papereria), Arç Corredoria d'Assegurances, SCCL (assegurances ètiques), Biciclot (bicicletes: venda, taller i repacions), Celobert, SCCL (arquitectura, enginyeria i urbanisme), Cooperativa de Salut (salut), Fent País (oci i cultura a Catalunya), Fiare Banca Ètica (banca ètica), Molsa, rebost de salut (botigues bio), Nusos (activitats científiques i culturals), Quèviure (distribució de menjar no fres ecològic), Som Connexió, SCCL (Telefonia i internet), Som Energia, Som mobilitat + sostenible (Carsharing elèctric) i Sostre cívic (habitatges cooperatius).

VIEMOCIONS

10% de descompte en tots els paquets i altres productes turístics

Tant en els estàndards oferts al nostre web, com en els que es puguin fer a mida sota petició dels membres del CEESC. A més es podran fer ofertes puntuals amb condicions més avantajoses.

VIEMOCIONS: Descobrint histories, Vivint emocions

Viemocions és una agència de viatges receptiva, especialista en propostes turístiques en l'àmbit de l'enoturisme, la gastronomia i la cultura. Oferim sempre un descobriment a fons del territori, la personalitat, el paisatge, la tradició, la història, la cultura i la gent del nostre país. Un viatge emocional, sensitiu i estimulante per la cultura del vi, les terres i les persones que ho fan possible.

Trobareu tots els productes a la pàgina web <https://www.viemocions.com>.

Per obtenir els codis promocionals de cada oferta, si us plau, envieu-nos un missatge a ceesc@ceesc.cat.

L'EDUCADORA SOCIAL MISTERIOSA

Coses que vosaltres mai creuríeu...

Suposo que l'edat és el que m'ha portat a haver fet molts papers en aquest petit gran món de l'acció social i des de llocs ben diversos: contractada per una associació per a fer atenció directa, tècnica de l'administració o amb responsabilitats de gestió en algunes entitats i empreses.

Podria dir, com en aquella pel·lícula dels 80, que "he vist (i viscut) coses que vosaltres mai no creuríeu". He gaudit amb empreses excel·lents, i he patit, dins d'associacions, maneres de fer dignes d'altres temps. No hi ha bons ni dolents, ni entre les persones ni entre els models organitzatius. L'experiència em fa dir que hi ha empreses mercantils meravelloses com a llocs on desenvolupar-se professionalment, de la mateixa manera que hi ha associacions que clamen als quatre vents els seus valors socials però que, després, no tenen massa cura dels seus equips i acaben en boca de tothom com a llocs on no agrada treballar. Com jo ho veig, no hi ha organitzacions bones o dolentes.

Ara sembla que el Govern i el Tercer Sector han acordat l'impuls a la concertació de serveis per excloure l'afany de lucre de la gestió de serveis a les persones. Això, teòricament, ha de suposar l'estabilitat en els serveis, una millora de qualitat o que hi hagi uns preus que garanteixin que els salaris s'ajustin als convenis col·lectius adients. Però, serà així? Segur?

Entengueu-me. No és que em sembli malament que es vulgui impedir l'enriquiment a costa de les persones amb què treballem... ni molt menys. Penso que, potser, aquest canvi de paradigma que es predica ara ens distreu i no ens deixa veure el fons: aquelles maneres de fer *qüestionables*. Les cultures d'empresa canviaran a costa de lleis que modifiquin les relacions contractuals amb les administracions? L'experiència em diu que no. A més, tenim molt presents exemples de lleis que han estat molt ben rebudes en el seu moment però que vint anys més tard encara no han començat a desplegar-se... Han quedat en paper mullat. Em sembla que són necessaris canvis més profunds; canvis d'arrel, no de maquillatge.

Sigui quina sigui la pell que portin, sempre estaré per les organitzacions que es preocupin per afrontar els reptes, interns i externs, de manera ètica i sostenible en el temps. ●

VIST A #LES XARXES

@educadordemenores

LOS EDUCADORES/AS SOCIALES TAMBIÉN NOS BLOQUEAMOS.
(ES NO TROLL Y NO PUSA NADA...)

@fleje.eduso

USTED
ESTÁ
AQUÍ
CUIDE
—DE—
USTED

@educacion_social

JORNADA: L'EDUCACIÓ SOCIAL A L'ESCOLA

Al passat *Full Informatiu* us anunciàvem la Jornada que va tenir lloc el passat 11 de maig a Barcelona i que va aplegar més de 90 persones interessades en reclamar que els educadors i les educadores socials tenen el seu lloc dins dels equips educatius de les escoles.

Durant la Jornada vam presentar oficialment el Manifest "La figura de l'educadora i l'educador social als centres escolars" que publicàvem al *Full* de primavera i que ha aconseguit més de 2.300 adhesions.

Després de fer un breu recorregut pels 5 anys d'història del Col·lectiu d'Educació Social i Escola del CEESC, l'educador social **Miquel Castillo** va exposar la realitat dels educadors i educadores socials a Catalunya amb algunes dades que mostra en un estudi publicat per la UOC.

Finalment, va tenir lloc la taula rodona "Àmbits i funcions de la figura professional de l'educadora i l'educador social als centres escolars", amb participants de la comunitat educativa i

professionals de l'educació social. S'hi va destacar la importància de qüestionar-se les fronteres entre l'àmbit informal i el curricular quan parlem d'educació i també de la importància d'explicar la figura de l'educador/a social inclosa a l'escola com a tallafocs i no com a apagafocs, "esdevenint agents forestals que fem un treball més de prevenció i no bombers".

Trobareu la relatoria de la Jornada a la nostra pàgina web.

*Aquesta jornada ha estat impulsada pel Col·lectiu professional Educació Social i Escola del CEESC. Des d'aquest espai volem agrair a en **David Bernal**, membre del col·lectiu que va morir el passat 15 de juny, tota la seva dedicació a la professió i enviem el nostre més sentit condol als seus familiars i amigats.* ●

SI NO PENSES, D'ALTRES HO FARAN PER TU

El dijous 2 de maig a la tarda es va dur a terme la taula rodona “Si no penses, d'altres ho faran per tu. L'educació social com a professió reflexiva”, una conversa oberta a 3 bandes amb: **Pilar Verdeguer, Asun Pie i Marta Venceslao.**

Asun Pie i Marta Venceslao.

Aquesta conversa es transformarà en la peça que obrirà el monogràfic del proper número dels *Quaderns d'Educació Social*, centrat en la idea del professional reflexiu, capaç de pensar sobre el que

fa i sobre allò que el conforma, és a dir, l'educadora i l'educador social com a intel·lectual que emprèn cerques de sentit i es qüestiona a si mateix sobre el desig que li motiva a construir-se.

Us animem, si encara no ho sou, a fer-vos subscriptors dels *Quaderns*, la revista anual del CEESC, que a més del monogràfic, inclou articles, reportatges, experiències i entrevistes que aborden temàtiques d'interès actual i social. ●

VOLS EXPOSAR AL CEESC?

Us oferim les nostres seus a Barcelona i a Girona per tal que presenteu els vostres projectes expositius que lliguin art i societat.

Presentació de projectes

Les candidatures es poden enviar en qualsevol moment, en tractar-se d'una convocatòria oberta. Si la proposta té una temporalitat concreta, cal presentar la proposta amb un mínim de 90 dies abans de la inauguració proposada.

Selecció de projectes i comitè de selecció

La selecció de projectes serà duta a terme per l'equip tècnic del CEESC i es prioritzaran les propostes de persones i agents en què hi hagi persones associades al CEESC, així com les que no hagin exposat anteriorment.

Compromisos del CEESC

Organitzar una exposició monogràfica de l'obra, de comú acord amb els autors i per un període no inferior a 15 dies i difondre la realització de la mostra pels canals de comunicació habituals.

El CEESC aportarà personal de suport per a les tasques de muntatge i desmuntatge de la mostra i vetllarà pel seu correcte manteniment.

Abonar les despeses corresponents a transport, assegurança, muntatge i desmuntatge fins a un màxim de 200€, prèvia justificació documental.

Compromisos dels propositants

Els projectes seleccionats hauran de ser presentats, com a mínim, amb un mes d'avançament a la inauguració, amb un dossier definitiu del projecte, acordat amb l'equip tècnic del CEESC.

Els propositants aportaran les imatges i els textos que se'ls demanin per a la realització de la difusió de la mostra.

El responsable del projecte expositiu serà l'encarregat del muntatge de l'exposició, el seu disseny expositiu, la distribució de les obres...

Trobareu les bases completes a la web del CEESC. ●

II JORNADA DE SERVEIS SOCIALS BÀSICS DE LES TERRES DE LLEIDA

Dra. Núria Ferrer Santanach, formadora, coach i consultora.

Educadora social, pedagoga i Doctorada en Educació.

Unes 146 persones van assistir, el dia 11 de juny de 2019, a la II Jornada de Serveis Socials Bàsics de les Terres de Lleida #famílies #comunitats #serveissocials

En aquesta segona edició de la Jornada, els temes tractats van ser tres: famílies, comunitats i serveis socials. Per treballar aquests temes es van utilitzar diversos espais de treball, taules d'experiències i una conferència inaugural realitzada per la **Dra. Josefa Fombuena**. A la tarda, l'espai va estar amenitzat per dues actuacions musicals de la cantautora **Meritxell Gené**.

Durant tot el dia, a la Jornada es respirava un sentiment d'orgull i de pertinença a serveis socials i al treball que s'hi fa a les Terres de Lleida. La celebració d'un espai de trobada entre

professionals, directius i representants de diverses institucions relacionades amb els serveis socials (entre altres), en el propi territori, va ser un escenari ideal per a crear sinergies, així com per portar a terme debats pendents en matèria social i educativa.

En aquesta Jornada van quedar palesos alguns reptes dels serveis socials. Per començar es va parlar de la necessitat que els serveis socials bàsics innovin contínuament i construeixin coneixement per tal de crear un relat professional propi i basat en la combinació entre teoria i pràctica.

També es va parlar de la necessitat de tenir clara quina és la visió del treball social, remarcant que s'ha d'acceptar, i operativitzar, el protagonisme real de les persones que fan ús dels serveis. Per facilitar que aquestes siguin les protagonistes del seu propi procés d'intervenció es va posar en valor la importància de generar confiança i vincle entre professional i persona. Donar el protagonisme de les actuacions a les persones implica acceptar un canvi de rol i de metodologia de treball, ja que apostar per la participació vol dir afavorir el consens en tot moment. Per això s'ha de millorar la comunicació dels professionals amb les persones i, per fer-ho, és bàsic utilitzar l'escolta activa i estar-hi propers.

Les persones tenen una necessitat primària de crear vincles: funcionen gràcies al contacte i a les relacions que hi estableixen. El vincle i les relacions ofereixen protecció i afavoreixen la socialització i el sentiment de pertinença. Som éssers socials i això fa que necessitem el contacte amb els altres. Per això, a la Jornada es va donar molta importància al fet que els professionals del camp social siguin facilitadors de vincles segurs i de relacions sanes i positives.

Apostar per donar el protagonisme a les persones també implica donar valor a la comunitat i a les famílies. Aquests elements van portar a plantejar la necessitat de tornar a una societat més comunitària, que afavoreixi el vincle i les relacions entre els seus membres. Des de fa anys estem immersos en una societat individualista, al centre de la qual només hi ha l'individu i les seves necessitats, i en la qual tothom ha de ser autònom i capaç de resoldre's els problemes sol i on cercar la felicitat és una obligació.

Cada persona és diferent i s'ha de treballar amb la singularitat com a valor, però no es pot deixar de banda que forma part de diferents sistemes i que, per poder entendre-la, s'ha de conèixer l'entorn en què es mou. Amb aquesta mirada es pot anar treballant per a generar una societat més comuna, participativa i col·laborativa que aporti seguretat i benestar a tots els seus ciutadans.

Amb aquesta idea, els professionals dels serveis socials bàsics tenen l'encàrrec de ser generadors d'experiències i vivències. Per fer-ho, la relació amb les persones ha de ser propera, cara a cara, i en clau positiva, donant valor a les seves potencialitats, capacitats, habilitats i fortaleces per sobre de les dificultats o necessitats. Per això és bàsic tenir clara la visió que els professionals tenen de les persones amb què treballen i conèixer de forma molt propera la comunitat. Si aquesta visió

és positiva i d'apoderament, des de la proximitat i l'acompanyament, les persones se sentiran més valorades i sentiran que formen part d'un projecte o treball compartit. La mirada del professional ha de ser pura i positiva i s'ha d'utilitzar la curiositat com a eina per conèixer, entendre i comprendre els altres.

A la Jornada també va quedar palès que els professionals són la seva pròpia eina de treball i per això és important la cura d'un mateix per poder ajudar i acompanyar les persones. Si els professionals no estan sans, forts, madurs... serà difícil que puguin ajudar de forma positiva els altres.

Per acabar, em quedo amb la reflexió que feia la Dra. Josefa Fombuena que explicava que era important que els serveis socials bàsics recuperin la *primavera* (i jo afegiria que recuperin la il·lusió) i que intentin mantenir una mirada clara davant les persones amb què es treballa i el propi sistema. Per aconseguir la primavera és important no perdre mai de vista els objectius que persegueixen els serveis socials. Si els professionals del camp tenim clara la visió del servei i del treball que es vol executar, dia a dia, es pot anar marcant el camí que ajudi a fer grans els serveis socials i a aconseguir que compleixin realment la seva finalitat: "(...)" assegurar el dret de les persones a viure dignament durant totes les etapes de la vida (...)" (art. 3, *Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials*) i, alhora, afavoreixin la qualitat i el benestar de vida de les persones (el repte més gran dels serveis).

Jornades com la de les Terres de Lleida són eines clau per a crear espais de trobada, intercanviar experiències i elaborar coneixement; i ajuden a conèixer el pols i les inquietuds dels professionals. Ara ja es comença a treballar per a les III Jornades, així que animo tothom que estigui pendent de les dates per poder-hi participar. ●

ELS VÍDEOS GUANYADORS DELS PREMIS RETINES 2019!

L'edició dels Premis RetinES d'aquest 2019 ha estat la més exitosa de totes. I amb 20 projectes audiovisuals presentats també ha estat la més renyida i el jurat ha hagut de concedir fins a 5 premis. L'ampli espectre de temàtiques tractades i la sensibilitat en què han estat abordades, són dos dels aspectes a destacar dels premis d'enguany.

PREMI A LA MILLOR OBRA O PROJECTE AUDIOVISUAL EN BENEFICI DE L'ACCIÓ I/O ACTIVITAT SOCIOEDUCATIVA

Els vídeos presentats a aquesta categoria optaven a un premi de 600€ que el jurat ha decidit repartir en dos premis de 300€ entre dues propostes: *El Harrak* i *Sense Filtres*. Es tracta de dos documentals que tracten, des de la sensibilitat dels seus protagonistes, dos temes d'actual rellevància i emergència.

El Harrak, del grup **IN-VISIBLES**, conduït per **Adrià Jurado** i **Adrià Sunyol**, de **Cine al Marge**, és un documental curt que et manté atent fins al final. Històries de vida i projectes de futur d'adolescents i joves migrants no acompanyats, sense referents familiars, on expliquen d'una manera natural i directa què han sentit en arribar a Espanya i a Barcelona i què volen aconseguir a la seva vida. D'interès per a educadores i educadors socials i per a la resta de la societat, el documental aborda amb un muntatge atractiu i excel·lent, les sensacions i les perspectives dels propis protagonistes.

Sense Filtres, de **Jordi Cruiset** i **Carme Juidias**, de l'**Institut Santa Eugènia** de Girona, transmet, des del primer minut, sensibilitat i empatia cap a les adolescents i joves que han patit algun tipus de masclisme o discriminació sexista. Els relats, els primers plans i un muntatge i entrevistes sense filtres, donen com a resultat una eina audiovisual molt útil i poderosa a nivell socioeducatiu i per a la reflexió sobre gènere i masclisme.

El nou premi **Millor obra o projecte audiovisual realitzat amb mòbil per joves de 18 a 30 anys es va declarar desert** i el jurat va decidir fer tres mencions especials a tres projectes de la categoria general, amb la quantitat destinada a aquesta modalitat i premiar cadascun amb 100€.

#CrecerLeyendo Per una biblioteca inclusiva des de la infància, de la **Fundació Biblioteca Social**, és un reportatge que aborda un projecte ampli i innovador, amb diferents propostes arreu de l'Estat espanyol, amb una bona realització, d'interès per a la comunitat i per al món socioeducatiu, que descriu tots els processos del treball i amb tots els agents implicats.

Moment Felç, de **David Villarreal per a la Residència d'avis IBADA de Navarcles** és un reportatge que descriu a la perfecció un projecte intergeneracional i amb el ritme i temps just, de principi a fi i amb tots els protagonistes. La peça transpira sensibilitat i emoció amb una realització notable.

La cita, del **Grup teatral del Servei de Teràpia Ocupacional SOLC de Tarragona** és un curtmetratge amb una idea original i atractiva, amb imaginació i humor i amb un resultat coherent i notable. S'hi ha generat un procés amb joves amb discapacitat o diversitat funcional amb interès cabdal per a centres i professionals de l'àmbit.

Felicitats a les guanyadores i els guanyadors. Des del CEESC i RetinES agraïm la participació als Premis de totes les persones, entitats i organitzacions.

Us recomanem visualitzar totes les propostes audiovisuals presentades, diverses entre elles, de diferents formats i enriquidores; les trobareu a la web de RetinES.

CATÀLEG DE FORMACIÓ TARDOR

CURSOS PRESENCIALS

Taller sobre les proves pràctiques en un procés de selecció a l'administració local (20h)

Dissabtes, 31 d'agost i 7, 14 i 21 de setembre, de 10 a 15h.

Seu social CEESC a Girona.

C: 60 € / NC: 90 € / A: 75 €

Formació totalment pràctica que se centra a treballar la preparació de les proves tècniques relacionades directament amb la pràctica professional, és a dir, els casos pràctics (cas ordinari, petició d'elaboració d'un projecte o informe social).

A càrrec de: Núria Ferrer, formadora, coach i consultora. Educadora social (col·legiada 8446).

L'equinoteràpia social (16h)

20, 21 i 22 de setembre.

Seu de Horseway a Argentona.

C: 50 € / NC: 70 € / A: 60 €

La intervenció des de l'equinoteràpia permet, en un context natural, incidir en aspectes de caire emocional, terapèutic o educatiu per millorar el benestar de les persones que acompanyem els cavalls. En aquesta formació podreu treballar com incidir en la intel·ligència emocional, els vincles afectius, els acolliments o dins l'àmbit penitenciari.

A càrrec de: Melín M. Farriols, especialista en equitació connectada i doma natura i Cofundadora de Horseway i Susanna Giménez, educadora social, amb Màster en Teràpia Assistida per Cavalls.

Curs bàsic sobre salut mental adreçat a educadors i educadores socials (16h)

9, 16 i 23 d'octubre, de 9.30 a 13.30h.

Seu del CEESC a Barcelona.

C: 50 € / NC: 70 € / A: 60 €

Aquesta formació pretén dotar de coneixements teòrics i eines pràctiques per a la detecció i intervenció amb persones amb diagnòstic de trastorn mental.

A càrrec de: professionals especialistes en salut mental de Grup Atra.

Conducció de grups de famílies per a la parentalitat responsiva (20h)

10 i 31 d'octubre, 7 i 28 novembre i 5 de desembre, de 10 a 14h.

Seu social CEESC a Barcelona.

C: 60 € / NC: 85 € / A: 75 €

Curs per difondre la criança responsiva, aquella que dona resposta contingent i adequada a les necessitats dels infants, sense haver d'adjectivar la parentalitat en positiu o en negatiu, sinó centrant l'interès en la capacitat dels adults en percebre l'estat de les necessitats de les criatures, interpretant-les correctament i responnent de manera ajustada.

A càrrec de: Xavier Gimeno, professor titular al Departament de Pedagogia Aplicada de la UAB. Silvia Blanch, professora del Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB, i Arnau Careta,

diplomats en Educació Social i llicenciats en Psicopedagogia.

Formació bàsica en ètica (15+5h)

17, 22 i 24 octubre, de 9 a 14h.

Seu del CEESC a Barcelona

Curs gratuït.

Més enllà de les capacitats tècniques, imprescindibles per a una bona acció professional, l'educador/a social ha de disposar de competències ètiques, que són les que l'orienten en el sentit de la seva tasca.

A càrrec de: Josep Ramos, metge psiquiatre, membre dels comitès de Bioètica de Catalunya i del Comitè de Serveis Socials de Catalunya, i Francesc José Maria, advocat especialitzat en dret sanitari i membre del Comitè d'Ètica dels Serveis Socials de Catalunya

L'adolescència: una mirada positiva. Un curs en clau d'humor (12h)

24 i 31 d'octubre i 7 de novembre, de 10 a 14h.

Centre Cívic de la Mariola. Lleida.

C: 40 € / NC: 60 € / A: 50 €

L'adolescència és un període de gran importància a la vida i no només una etapa de transició. Ens cal una mirada positiva, sense caure en la ingenuïtat. Una mirada positiva i professional.

A càrrec de: Fran Rojas, educador social col·legiat 9793, amb 16 anys d'experiència en el treball amb joves.

Metodologia forense en Educació Social en procediments judicials de violència vers les dones (12h)

28, 29 i 30 d'octubre, de 9.30 a 13.30h.

Seu del CEESC a Barcelona.
C: 40 € / NC: 50 € / A: 45 €

Aquesta formació està pensada per formar els i les professionals en els conceptes bàsics i les dinàmiques de parella en casos en què es pot donar violència sobre la dona per part de les seves parelles o exparelles, i com realitzar una exploració forense i emetre un dictamen social, a instància de part i com a perit d'ofici.

A càrrec de: Laura Crous, diplomada en Treball Social. Màster en Psicologia Forense i Peritatge Psicològic.

L'exploració pericial en educació social forense en procediments judicials de modificació de la capacitat d'obrar (12h)

12, 14 i 19 de novembre, de 16 a 20h.

Seu del CEESC a Tarragona.
C: 40 € / NC: 60 € / A: 50 €

Aquesta formació vol capacitar al i a la professional per realitzar l'estudi sobre la capacitat d'autogovern dels subjectes d'estudi per poder emetre un dictamen forense.

A càrrec de: Laura Crous, diplomada en Treball Social. Màster en Psicologia Forense i Peritatge Psicològic.

Sexe, drogues i prevenció (20h)

13, 20 i 27 de novembre i 4 i 11 de desembre, de 10 a 14h.

Seu del CEESC a Barcelona.
C: 60 € / NC: 85 € / A: 75 €

Amb aquesta formació pretenem responsabilitzar la gent jove sobre els seus consums i les seves relacions sexuals evitant el mínim de riscos i fomentant el màxim de plaer.

A càrrec de: Lupe García Rodríguez, educadora social i sexòloga.

La gamificació a l'acció socioeducativa (20h)

Dissabtes (pendent de confirmació).
Grup d'Esplai Blanquerna a Tortosa.
C: 60 € / NC: 95 € / A: 80 €

La gamificació és l'ús de metodologies del joc en entorns i aplicacions no lúdiques amb la finalitat de potenciar la motivació, la concentració, l'esforç, la fidelització i altres valors positius comuns a tots els jocs. Es tracta d'una nova i poderosa estratègia per influir i motivar grups de persones.

A càrrec de: Jordi Baiget, educador social, col·legiat 971 i facilitador de vida i ànimes. Expert en humor terapèutic i en l'acompanyament d'empoderar les persones.

CURSOS A DISTÀNCIA

Atenció a la Diversitat: Autisme (40h)

Del 16 de setembre al 17 de novembre.
C: 90 € / NC: 125 € (l'import d'aquest curs és bonificable).

En col·laboració amb Escola Efa a Barcelona.

La intervenció dins el món educatiu té una gran rellevància en l'evolució

dels nens i nenes diagnosticats amb algun trastorn de l'espectre autista, per tant, els seus respectius educador/ores poden contribuir activament en el seu desenvolupament i benestar.

A càrrec de: Clara Vergés, psicòloga, assessora, coach i formadora.

Scape Course. Las doce claves de la gamificación

Data d'inici: 7 d'octubre
En col·laboració amb Plataforma/C.
C: 60 € / NC: 120 €

Desvetlla els desafiaments, resol els enigmes i escapa d'aquest curs per aprendre què és la gamificació i com augmentar la motivació i l'eficàcia dels teus equips resolent les teves necessitats.

A càrrec de: Esther Hierro, educadora social i publicista amb més de 14 anys d'experiència en diversos projectes a Marinva, i Jose Abellán, cap de projectes i dissenyador de jocs a Marinva.

Coeducació i aolliment en centres de protecció a la infància i l'adolescència (12h)

Data d'inici: 7 d'octubre.
C: 45 € / NC: 60 €

Aquesta formació pretén introduir els conceptes sexe i gènere a l'atenció residencial a infants i adolescents per tal de prendre consciència i desenvolupar accions crítiques i transformadores que possibilitin espais de llibertat i no de manteniment d'estructures de poder i estereotips.

A càrrec de: Jorge Moreno, educador social, col·legiat 9464. Expert en el treball amb famílies, infants i adolescents en risc d'exclusió.

El que no es veu no existeix: documentació visual en educació (12h)

C: 45 € / NC: 60 €

En col·laboració amb Arkhé Innovació Social.

Documentar resulta rellevant per visibilitzar i, al mateix temps, per seguir aprenent i generant coneixement. Per aquesta raó, és necessari tenir eines per poder portar-ho a terme i reflexionar sobre la importància de crear xarxes de coneixement entre els professionals de l'àmbit social.

A càrrec de: **Silvia de Riba**, *facilitadora de desenvolupament a persones i organitzacions.*

Acció i intervenció social. Una mirada crítica (16h)

C: 65 € / NC: 80 €

En col·laboració amb Arkhé Innovació Social.

Aquest curs ofereix una mirada global sobre la intervenció social, que permeti abordar el nostre exercici professional de manera rigorosa i amb l'objectiu clar d'acompanyar les persones en els seus processos de canvi així com a la transformació social.

A càrrec de: **Laura Gómez**, *psicòloga social especialitzada en intervenció social.*

Treball amb famílies als centres del sistema de protecció (12h)

C: 45 € / NC: 60 €

En col·laboració amb Arkhé Innovació Social.

En el treball amb les famílies no podem limitar-nos al compliment de les obligacions que se'ns demanen sinó que, per a respondre amb garanties al nostre encàrrec, cal preparar-nos per a poder atendre les famílies adequadament.

A càrrec de: **Lupe Navas**, *pedagoga i educadora social.*

AGENDA D'ACTIVITATS

Data límit de presentació de treballs: 31 d'agost

Acte de lliurament del Premi: 14 de novembre

L'Hospitalet de Llobregat

CONVOCATÒRIA DE LA 6A EDICIÓ DEL PREMI QUIM GRAU I ACTE LLIURAMENT

El Premi Quim Grau té la finalitat de promoure la reflexió escrita sobre la pràctica professional en el camp de l'educació social amb infància, adolescència i joventut.

Data límit de presentació de contes: 1 de setembre

CONCURS DE CONTES I RELATS CURTS PER EDUCAR EN VALORS

Concurs de contes o relats curts que incloguin dins l'argument aspectes que puguin ser utilitzats per assolir un objectiu que es desprengui d'alguns dels caloros inclosos a la Convenció sobre els drets de l'infant.

2 d'octubre

DIA DE L'EDUCACIÓ SOCIAL

Tot el dia

Actes de celebració del Dia Internacional de l'Educació Social arreu del territori.

Diversos territoris

Primer dimecres de mes

Tardes

Barcelona.
Seu social del
CEESC

SERVEI D'ORIENTACIÓ PERSONALITZAT

El SOP vol contribuir a la millora de les possibilitats d'ocupació de les persones i facilitar un major coneixement del mercat laboral. En cas que no us pugueu desplaçar, s'atendran consultes per correu electrònic, xat o videoconferència, dins dels horaris marcats.

D'octubre 2019 a
juny 2020

Divendres i dissabtes

Barcelona
Fundació Pere Tarrés

EXPERT UNIVERSITARI: INFANTS I JOVES MIGRANTS QUE ARRIBEN SOLS: ESTRATÈGIES I EINES PER A LA INCLUSIÓ SOCIAL

Aquest títol ofereix una formació específica i eminentment pràctica pensada per a la capacitat de professionals en l'atenció i acompanyament socioeducatiu d'infants i joves migrants no acompanyats en CRAE.

El CEESC hi col·labora

13 de novembre

18:00

Barcelona

ACTE PRECONGRÈS SERVEIS SOCIALS

A l'octubre de 2020 tindrà lloc el IV Congrés de Serveis Socials que girarà al voltant de les dependències, l'enfortiment i l'autonomia. Al novembre s'organitza un acte precongessual per presentar-ne tots els detalls.

18 i 19 de novembre

Tot el dia

Barcelona
FPCEE Blanquerna

CONGRESO INTERNACIONAL SIPS 2019

Aquest Congrés vol incorporar el major nombre de reflexions i experiències en l'àmpli univers de la Pedagogia Social i l'Educació Social que comparteixin com a element comú el desafiament de la complexitat.

El CEESC hi col·labora

13 de desembre

16.00h

Barcelona

ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA DEL CEESC

Assemblea Ordinària del CEESC en què presentarem, entre altres coses, el Pla de Treball i el pressupost per a l'any 2020.

16, 17 i 18 d'abril
de 2020

Saragossa

VIII CONGRESO ESTATAL DE EDUCACIÓN SOCIAL

Sota el lema "Educació social, dignitat i drets", aquesta edició del Congrés l'organitzen conjuntament CEES Aragó i el CGCEES.

FULL INFORMATIU DEPENDÈNCIA MEDIACIÓ ROBÒTICA SOCIAL SUPERVISIÓ #DIAES FORMACIÓ

ceesc

COL·LEGI D'EDUCADORES I EDUCADORS SOCIALS DE CATALUNYA

SEU SOCIAL

Aragó, 141-143, 4
08015 Barcelona
Tel. 934 521 008
ceesc@ceesc.cat

GIRONA

Ibèria, 4, baixos
17005 Girona
Tel. 972 249 276
girona@ceesc.cat

CAMP DE TARRAGONA

Pau Claris, 2
43005 Tarragona
Tel. 977 104 081
tarragona@ceesc.cat

TERRES DE L'EBRE

Ramón Berenguer IV, 11
43500 Tortosa
Tel. 977 770 177
terresdelebre@ceesc.cat

LLEIDA

Rambla Ferran, 32
25007 Lleida
Tel. 973 289 434
lleida@ceesc.cat

